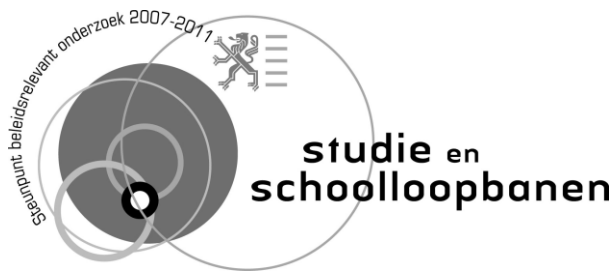

Wie realiseert bij de overgang van school naar werk een betere horizontale match?

Walter Van Trier
Piet Coppieters
Walter Nonneman

Onderzoek gefinancierd door de Vlaamse Regering in het kader van het programma 'Steunpunten voor Beleidsrelevant Onderzoek'

Wie realiseert bij de overgang van school naar werk een betere horizontale match?

Een analyse van gegevens voor de eerste baan van Vlaamse jongeren op basis van de SONAR-gegevensbank

Walter Van Trier
Piet Coppieters
Walter Nonneman

Onderzoek in opdracht van de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming, in het kader van het programma 'Steunpunten voor Beleidsrelevant Onderzoek'

SSL-rapport nr. SSL/OD2/2010.18
datum oplevering eerste versie: 12 mei 2010
datum publicatie: 25 oktober 2010

Voor meer informatie over deze publicatie:

Steunpunt SSL, onderzoeksdomein 'Overgang van Onderwijs naar Arbeidsmarkt'

Auteurs: Walter Van Trier, Piet Coppieters, Walter Nonneman

adres: Prinsstraat 13, 2000 Antwerpen

tel.: +32 (0)3 220 41 16

fax: +32 (0)3 265 45 85

e-mail: walter.nonneman@ua.ac.be

website: <http://www.steunpuntloopbanen.be>

Copyright (2007) Steunpunt SSL
p/a Parkstraat 47, 3000 Leuven

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt zonder uitdrukkelijk te verwijzen naar de bron.

No part of this material may be made public without an explicit reference to the source.

De verantwoordelijkheid voor dit rapport berust volledig bij de auteurs en vertolkt niet noodzakelijk de officiële visie van de Vlaamse Overheid.

Inhoud

1. Inleiding	5
2. Hoe meet men horizontale (mis)match?.....	7
3. Een economisch model en de geselecteerde onafhankelijke variabelen	10
4. Gegevensbestand en econometrische werkwijze	13
5. Resultaten van analyses.....	15
6. Discussie van de resultaten	29
7. Suggesties voor verder onderzoek.....	32
Bijlage 1	33
Bijlage 2	42
Bijlage 3	51
Literatuur.....	72

1. Inleiding

In een perfect werkende arbeidsmarkt is er geen probleem van mismatch. De loonvoeten sturen – compenserend voor objectieve verschillen - arbeidskrachten naar het investeren in de meest rendabele opleiding en naar het opnemen van de meest interessante baan - gegeven hun talenten, voorkeuren en belangstelling. Loonvoeten zijn ook sturend voor de werkgelegenheid. Werkgevers werven aan zolang taken kunnen worden verricht die voldoende productieve waarde hebben om de loonkost te compenseren. Iedereen zit op zijn plaats. Dit wil zeggen: het niveau van de opleiding van een werknemer correspondeert met het niveau dat vereist is om haar baan naar behoren en productief uit te voeren en ook inhoudelijk komen de vaardigheden die zij in haar opleiding verwierf overeen met haar taken. Zowel verticaal (qua niveau) als horizontaal (qua inhoud) is er in dat geval sprake van een perfecte match tussen het genoten onderwijs en de baan die men bezet.

De werkelijke wereld verschilt drastisch van het handboek model. Dit model duidt weliswaar de grote lijnen aan, maar laat tegelijk tal van waargenomen fenomenen in de arbeidsmarkt onverklaard. De arbeidsmarkt is immers gekenmerkt door grote heterogeniteit en segmentatie, door onvolkomen mededinging, door collectieve besluitvorming, regelgeving en overheidstussenkomst, door belangrijke asymmetrie van informatie en grote onzekerheden en door situaties van onevenwicht. Beslissingen over de aard en het niveau van onderwijs waarvoor men kiest, neemt men noodzakelijkerwijze genomen met grote onzekerheid over de toekomstige arbeidsmarktomstandigheden, over de kansen op werk, over de potentiële verdiensten en de toekomstmogelijkheden. Uit literatuur over studiekeuze blijkt, bijvoorbeeld, dat abiturienten veraf staan van het rationeel economisch gedrag dat hun in de tekstboeken wordt toegeschreven. Zelfs wie kiest voor een hoog professionele opleiding (arts, ingenieur, advocaat) gedraagt zich vaak “bijziend” bij hun studiekeuze. Wat leidt tot zogeheten ‘spinneweb-bewegingen’ of lange termijn cyclische patronen in loonniveaus en job mogelijkheden.

De arbeidsmarkt – bijzonder in segmenten voor meer gespecialiseerde beroepen – is daarom bijna permanent gekenmerkt door aanbod- of vraagoverschotten. Het is onwaarschijnlijk dat de actieve bevolking met een bepaalde kwalificatie – werkende en werkzoekende personen die zich bij een bepaalde loonvoet aanbieden in de markt – behoorlijk overeenkomt met het aantal personen dat bedrijven en de overheid bereid zijn te werk te stellen. Dit geldt in het bijzonder voor situaties van aanbodoverschot, die erg duurzaam zijn omdat neerwaartse loonaanpassingen erg traag en moeizaam verlopen.

Dit maakt dat de kansen op “mismatch” groot zijn. Imperfecte informatie over de inhoud van jobs en productiviteit van potentiële werknemers, transactiekosten bij ontslag en aanwerving, aanbodoverschotten in bepaalde scholingen, onzekerheden, enzovoorts, kunnen leiden tot verticale mismatch (waarbij het niveau van scholing niet aangepast is aan de vereisten van de job) of horizontale mismatch (waarbij inhoud van de opleiding niet afgestemd is met de inhoud van de job).

Geïnitieerd door Duncan en Hoffman (1981) is er in de loop van de voorbije drie decennia een aanzienlijke op empirie gestoelde kennis verzameld over verticale mismatch of “overscholing”. De belangrijkste conclusie uit dit onderzoek is dat het aandeel van werknemers getroffen door ‘overscholing’ inderdaad betekenisvol is. In de meeste landen waarvoor studies voorhanden zijn, raamt men hun aandeel tussen de 20 en de 30%. Tevens blijkt uit deze studies dat ‘getroffen’ een adequate term is. Werknemers tewerkgesteld onder hun niveau lijden inderdaad een betekenisvol loonverlies in vergelijking met hun klasgenoten tewerkgesteld in een qua niveau wel aangepaste baan. Wel is hun loon hoger dan dat van werkmakers die dezelfde baan uitoefenen met een (lager) onderwijsniveau dat (wel)

Determinanten van horizontale mismatch

adequaat is voor deze baan. Voor een overzicht wordt verwezen naar Hartog (2000), Sloane (2003), McGuinness (2006) en CEDEFOP (2010). Voor analyses van de situatie van Vlaamse jongeren in de initiële fase van hun arbeidsloopbaan verwijzen we naar het werk van Dieter Verhaest (2006), dat gebruik maakt van de SONAR gegevensbank.

In het voorbije decennium krijgt ook inhoudelijke of “horizontale” mismatch meer aandacht. Voor Frankrijk (Bruyère, Lemistre, 2006) schat men dat ongeveer de helft van de jongeren die het onderwijs verlaten in een baan terecht komen die niet direct aansluit bij de richting waarin ze afstudeerden. Voor de Verenigde Staten schat men dit aandeel op ongeveer een derde (Robst, 2007). De enkele studies waarover men beschikt, suggereren bovendien dat een gebrekkige inhoudelijke overeenkomst tussen onderwijsrichting en uit te voeren taken inderdaad belangrijk is en mogelijk zelfs even groot, zonet van meer belang dan een gebrek aan overeenkomst op het vlak van het onderwijsniveau (Brunello, 2007; Ortiz, Kucel, 2010; Binder, 2007). Een belangrijke vraag in dit verband is in welke mate horizontale en verticale mismatch met elkaar verbonden zijn en of er hier al dan niet sprake is van een causaal verband (en zo ja, in welke richting). Humblet (2007, 2008) geeft een overzicht van deze literatuur.

In dit rapport gebruiken we de SONAR-gegevensbank om meer inzicht te verwerven in de manier waarop de problematiek van horizontale mismatch zich bij de overgang van school naar werk stelt voor Vlaamse jongeren. Hierbij komen drie onderzoeksvragen aan bod:

1. welke factoren zijn geassocieerd met het voorkomen van horizontale mismatch?
2. hoe belangrijk zijn factoren zoals persoonskenmerken, het verloop van de studieloopbaan, het zoekproces en job- en studiekenmerken voor horizontale match of mismatch?
3. hoe belangrijk zijn de specificiteit van de opleiding en de specificiteit van het beroep voor een goede inhoudelijke aansluiting van onderwijs naar arbeidsmarkt?

Beter inzicht in de problematiek door exploratie van deze drie initiële onderzoeksvragen moet de basis vormen van twee soorten analyses die in verdere fases van het onderzoek binnen deze onderzoekslijn van het Steunpunt Studie en Schoolloopbanen zullen worden uitgevoerd: 1. een analyse van de dynamiek van horizontale mismatch die moeten uitwijzen of het gaat om een tijdelijke situatie, eventueel beperkt tot het begin van de loopbaan, dan wel om een situatie die zich in de loop van de tijd normaliseert – en welke factoren bij deze dynamiek een rol spelen; 2. een analyses van de effecten van horizontale mismatch (in onderscheid van of complementair aan verticale mismatch) op arbeidsmarktresultaten zoals tevredenheid met de job, baankwaliteit of het verdiende loon.

De resultaten van deze analyses zijn in twee opzichten van groot potentieel belang voor het arbeidsmarkt- en het onderwijsbeleid. Mocht blijken dat mismatch negatieve gevolgen heeft voor productiviteit of job tevredenheid dan is het zaak om kosteneffectieve beleidsmaatregelen te bedenken die het proces van matching van vraag en aanbod verbeteren. Belangrijke inhoudelijke mismatch tussen opleiding en jobs tast ook de rendabiliteit aan van onderwijsinvesteringen en kan een aanleiding zijn om maatregelen te nemen die het proces van studiekeuze verbeteren.

Bovendien kan inhoudelijke mismatch wijzen op over- of onderspecialisatie van opleidingen of een indicatie vormen voor deficiënties in het onderwijscurriculum. Maar bovendien is het belangrijk om het specifieke karakter van ‘inhoudelijke’ (of ‘horizontale’) mismatch - en het verschil met ‘overscholing’ (of ‘verticale’ mismatch) - niet uit het oog te verliezen. Overscholing betekent dat een werknemer een onderwijsniveau bereikte dat hem toelaat complexere taken aan te kunnen dan deze die nodig zijn om zijn of haar baan naar behoren uit te voeren. Overscholing impliceert vanuit deze optiek verspilling van vaardigheden of kennis en investeringen in onderwijs die niet renderen. In het geval van horizontale mismatch gaat

Determinanten van horizontale mismatch

het niet om een onaangepast niveau, maar om werknemers die beschikken over kennis en de vaardigheden die qua 'inhoud' niet overeenkomen met de kennis en vaardigheden die men voor het uitvoeren van de taak nodig heeft. Remediering van horizontale mismatch zal daarom andere beleidsmaatregelen vergen dan overscholing.

De structuur van dit rapport is als volgt. In sectie 2 gaan we nader in op de maatstaf die men gebruikt om horizontale mismatch te meten. Sectie 3 expliciteert het economische model dat de achtergrond vormt van de analyses en bespreekt de in het model opgenomen variabelen. In sectie 4 bespreken we het gebruikte gegevensbestand en de gehanteerde econometrische procedure. Sectie 5 presenteert de resultaten van de econometrische schattingen. Sectie 6 bespreekt de belangrijkste bevindingen van de analyses tegen de achtergrond van de bestaande literatuur. Sectie 7 concludeert en formuleert een aantal pistes voor verder onderzoek.

2. Hoe meet men horizontale (mis)match?

Horizontale mismatch definieert men in de internationale literatuur als "een situatie waarin het niveau van onderwijs of vaardigheden wel, maar de aard van het onderwijs of de vaardigheden niet overeen komen met de vereisten van de baan" (CEDEFOP: 2010, p.13). Om dit brede concept te operationaliseren volgt men doorgaans een van de werkwijzen die in het onderzoek naar overscholing (of verticale mismatch) worden gevolgd. Hierbij kan men drie soorten procedures onderscheiden, die toelaten om een maat van mismatch te construeren.

Een eerste werkwijze neemt als uitgangspunt de beoordeling van de werknemer zelf en duidt men meestal aan als de 'subjectieve methode'. Een tweede werkwijze doet beroep op experts om aan te geven welk onderwijsniveau of welke onderwijsrichting voldoet aan de vereisten van bepaalde jobs. Deze werkwijze duidt men meestal aan met de term 'objectieve methode' (of, in de Franse literatuur, 'normatieve methode'). Een derde werkwijze neemt als uitgangspunt de feitelijk op de arbeidsmarkt gerealiseerde matches of, meer specifiek, de relatieve frequentie waarmee een opleiding feitelijk voorkomt in bepaalde banen. Deze werkwijze noemt men daarom de 'statistische' of 'empirische' methode.

Zowel voor verticale als voor horizontale mismatch bevat de SONAR gegevensbank de nodige gegevens om een maat van mismatch af te leiden volgens elk van deze drie voornoemde procedures. Voor de 'objectieve' en de 'statistisch' methode kan men gebruik maken van een fijnmazige codering van opleidingen en beroepen. Deze codering laat een beoordeling toe van experts over de mate van inhoudelijke correspondentie tussen opleiding en inhoud van de baan. Ze laat tevens toe om een kruistabel op te stellen die weergeeft hoe de jongeren met een bepaalde opleiding zich verdelen over de verschillende soorten banen. Voor de 'subjectieve methode' kan men gebruik maken van de vraag: "Ligt of lag de inhoud van uw (eerste) baan in de lijn van uw studies?", waarbij de respondent drie antwoordmogelijkheden kreeg: 'helemaal', 'enigszins' en 'helemaal niet'.

Humblet (2008) bevat een toepassing van elk van deze drie werkwijzen. Uit de resultaten volgen twee duidelijke algemene conclusies.

Ten eerste, horizontale mismatch is een belangrijk gegeven bij de initiële overgang van school naar werk van Vlaamse jongeren. In ongeveer een derde van de gevallen is er "helemaal geen" inhoudelijke match tussen opleiding en eerste job. In een vijfde van de gevallen is er "enigszins" een inhoudelijke match. In bijna de helft van de gevallen is er sprake van "helemaal" een match. Bovendien komt horizontale mismatch meer voor dan verticale mismatch.

Determinanten van horizontale mismatch

Ten tweede, hoewel de drie methoden nagenoeg dezelfde graad van incidentie van mismatch opleveren, is de correlatie tussen deze verschillende maatstaven niet bijzonder groot. Anders gezegd: de respondenten die men op basis van één methode aanduidt als ‘helemaal’, ‘enigszins’ of ‘helemaal niet’ gematched, corresponderen niet volledig met de respondenten die door de andere methode(n) als zodanig worden gecatalogeerd.

Uit Tabel 1 blijkt dat, ondanks het statistisch significante verband tussen beide, slechts 52% van de jonge werknemers op basis van beide maatstaven in dezelfde categorie worden geplaatst. Bijna 15% wordt zelfs in de net tegenovergestelde categorie geplaatst. Voor beide maatstaven geldt dat de categorie ‘enigszins’ 20% van de gevallen bevat. Anders gezegd: weten dat een respondent volgens de ene maatstaf in een bepaalde categorie hoort, laat slechts in beperkte mate toe te voorspellen tot welke categorie hij hoort volgens de andere maatstaf.

Tabel 1 Relatie tussen subjectieve en objectieve maatstaf horizontale match (N = 4967)

		Subjectieve maatstaf horizontale match			<i>Totaal</i>
		Helemaal niet	Enigszins	Helemaal	
Objectieve maatstaf horizontale match	Helemaal niet	19,5%	6,6%	8,9%	35,0%
	Enigszins	8,2%	4,5%	8,2%	20,9%
	Helemaal	5,3%	10,1%	28,7%	44,1%
<i>Totaal</i>		33,0%	21,2%	45,8%	100,0%

Kendall tau b: .378***

Deze vaststelling heeft als belangrijk gevolg dat de keuze van welk type van maatstaf men gebruikt van groot belang is bij de studie van mismatch in het algemeen en bij de ontwikkeling van een determinantenmodel in het bijzonder.

In de hiervoor geciteerde studie concludeerde Humblet dat men bij analyses van de determinanten en de effecten van horizontale (mis)match best gebruik maakt van de subjectieve methode.

Welke overwegingen leidden tot deze conclusie?

Tegen het gebruik van de objectieve of van de statistische methode pleit dat ze erg gevoelig zijn voor het aantal waarin en de manier waarop men opleidingen en jobs in categorieën opdeelt. Bovendien kan men kan zich terecht afvragen of de gebruikte classificaties voldoende (snel) geactualiseerd zijn en of deze werkwijze niet teveel werkt met gestandaardiseerde normen, waardoor weinig rekening kan worden gehouden met de specifieke vereisten van jobs binnen de context van een bepaalde arbeidsorganisatie. Bij de statistische methode moet men er trouwens rekening mee houden dat de resultaten ervan ook beïnvloed zullen zijn door de conjunctuur en door het aanbod van opleidingen.

Op grond van deze overwegingen lijkt de keuze voor een maatstaf gebaseerd op zelfevaluatie gegrond. De SONAR databank laat toe om deze keuze nog verder te valideren. Op basis van de volgende vier uitspraken die aan de respondenten werden voorgelegd, bevat ze gegevens over de aard van de taken die de jongeren in hun eerste job moeten uitvoeren.

1. “Mijn eerste job is/was werk waarin ik kan/kon tonen wat ik kan.”
2. “Mijn eerste job is/was werk waarin ik steeds hetzelfde moest doen.”

Determinanten van horizontale mismatch

3. “Mijn eerste job is/was werk waarin ik mij kan/kon uitleven.”
4. “Belangrijk voor uw eerste job is/was de kennis die u tijdens uw schoolloopbaan heeft opgedaan.”

Respondenten konden op deze vragen antwoorden op basis van een schaal met als mogelijkheden: ‘helemaal niet akkoord’, ‘eerder niet akkoord’, ‘eerder akkoord’ en ‘helemaal akkoord’.

De eerste en de derde uitspraak kan men beschouwen als een indicatie van de mate waarin men in de job die men uitvoert gebruik kan maken van het geheel van vaardigheden – en dus ook van de vaardigheden die men buiten het onderwijs heeft verworven – die men bezit. Deze vragen sluiten aan bij wat in de literatuur met ‘skill mismatch’ wordt aangeduid (Green and Zhu: 2007) zonder uitspraak te doen over hoe of waar deze vaardigheden werden verworven. De vierde uitspraak verwijst wel rechtstreeks naar het belang van de kennis verworven tijdens de schoolloopbaan. Hoewel de kennis verworven tijdens de schoolloopbaan zowel op het niveau als op de inhoud betrekking kan hebben, sluit deze uitspraak dichter aan bij wat bedoeld wordt met horizontale (mis)match dan dit voor de twee andere uitspraken het geval is. De tweede uitspraak peilt naar de mate van repetitief karakter van de taken, wat men als een indicatie kan beschouwen van het al dan niet complexe karakter ervan; iets wat meer te maken heeft met het niveau dan met de inhoud van het werk.

Een mogelijke test van de validiteit van maatstaven van horizontale mismatch is of ze inderdaad een sterker verband tonen met de vraag die peilt naar het belang voor de eerste job van de in het onderwijs verworven kennis.

Tabel 2 geeft de mate van verband tussen de antwoorden op deze vier vragen onderling en tussen elk van deze vier vragen en de mate van horizontale mismatch, gemeten volgens de objectieve en de subjectieve maatstaf.

Tabel 2 Relatie tussen subjectieve en objectieve maatstaf en proxies van jobinhoud

	Uw eerste job was of is ...			Belangrijk voor uw eerste job was of is ...
	werk waarbij u kon kan tonen wat u kan	werk waarbij u steeds dezelfde dingen moest moet doen	werk waarin u zich kon kan uitleven.	kennis die u op school heeft opgedaan
... tonen wat u kan ...	1,000	-,360(**)	,506(**)	,306(**)
... zelfde dingen doen ...		1,000	-,375(**)	-,260(**)
... uzelf uitleven ...			1,000	,260(**)
Objectieve maatstaf	,151(**)	-,129(**)	,107(**)	,313(**)
Subjectieve maatstaf	,334(**)	-,281(**)	,295(**)	,626(**)

Kendall’s tau b: ** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Uit deze tabel blijkt inderdaad dat aan deze verwachting is voldaan. Zowel voor de objectieve als voor de subjectieve maatstaf geldt dat de correlatie met de uitspraak die peilt naar het belang van de in het onderwijs verworven kennis dubbel zo hoog is als voor de andere

Determinanten van horizontale mismatch

uitspraken. Hoewel ook de correlatie van beide maatstaven met de andere uitspraken, die peilen naar de mate waarin een baan toelaat om de beschikbare vaardigheden in te zetten, in hoge mate significant is, wijst het verschil grootte van de correlatie er toch op dat de gebruikte maatstaven eerder ‘horizontale onderwijs mismatch’ dan ‘mismatch van vaardigheden’ indiceren.

Kan men hieruit besluiten dat de subjectieve maatstaf een meer valide meting van de horizontale mismatch oplevert dan de objectieve maatstaf?

Strict genomen niet. Dat het verband tussen elk van de vier hierboven gehanteerde jobkarakteristieken en de subjectieve maatstaf dubbel zo groot is dan het verband met de objectieve maatstaf kan immers ook worden toegeschreven aan het feit dat de informatie over de jobkarakteristieken net zoals de subjectieve maatstaf gebaseerd zijn op (subjectieve) evaluaties door de respondent. De objectieve maatstaf is integendeel gebaseerd op (objectieve) evaluaties door experts. Hierbij speelde enkel gebaseerd de afstudeerrichting en het uitgeoefende beroep een rol, niet de informatie over de jobkarakteristieken.

In het raam van de vraagstelling die in deze tekst aan de orde is, lijkt het niettemin aannemelijk om toch de voorkeur te geven aan de subjectieve maatstaf. Naast de argumentatie opgebouwd in Humblet (2008) lijken twee argumenten ons hier van belang.

Ten eerste, de objectieve maatstaf werkt onvermijdelijk zowel voor de onderwijsrichtingen als voor de beroepen met algemene categorieën. Deze procedure laat weinig ruimte voor de mogelijkheid dat opleidingen en beroepen op microvlak voor individuele jongeren, naargelang de organisatie van productie, een betere of slechtere match opleveren.

Ten tweede, een belangrijke overweging is zeker ook dat een maatstaf gebaseerd op de manier waarop jonge werknemers de relatie tussen hun opleiding en hun baan zelf aanvoelen wellicht een beter inzicht oplevert in de manier waarop (mis)match eventueel een invloed uitoefent op hun gedrag – zoals het volgen van bijkomende opleidingen, mobiliteit, tevredenheid met de job, en dergelijke meer – dan een maatstaf gebaseerd op gegevens waarvan zij zich niet of minder bewust zijn zoals het oordeel van experts of de werking van de arbeidsmarkt.

3. Een economisch model en de geselecteerde onafhankelijke variabelen

Het opzet van dit onderzoek bestaat erin om een antwoord te geven op volgende onderzoeksvragen: (i) welke factoren zijn geassocieerd met het voorkomen van horizontale mismatch? (ii) hoe belangrijk zijn factoren zoals persoonskenmerken, het verloop van de studieloopbaan, het zoekproces en job- en studiekekenmerken voor horizontale match of mismatch? (iii) hoe belangrijk is de specificiteit van de opleiding en van het beroep voor een goede inhoudelijke aansluiting van onderwijs naar arbeidsmarkt bij de eerste job?

Om inzicht te krijgen in de relatie tussen de mate van horizontale match en de mogelijke determinanten zijn verschillende taxonomieën mogelijk. Een taxonomie gebaseerd op de werking van de arbeidsmarkt – namelijk vraag, aanbod en ‘matching’ – leidt tot volgend te specificeren en te toetsen economisch model:

$$P(m) = F(X_v, X_a, X_m)$$

met $P(m)$ de kans op een betere horizontale match, X_v een reeks variabelen die de vraag kenmerken, X_a een set kenmerken van het aanbod en X_m een aantal karakteristieken van het “matching proces”.

Determinanten van horizontale mismatch

In de internationale literatuur vindt men hoofdzakelijk analyses die een verklaring bieden voor overscholing. Analyses van de determinanten van horizontale (mis)match zijn schaars. Daarom baseren we de keuze van de variabelen, die we opnemen in de modellen geschat in het volgende deel van dit rapport, in eerste instantie op de literatuur over overscholing.

Als indicatoren voor de kenmerken van het aanbod selecteren we twee soorten variabelen a) variabelen die men klassiek aanduidt als ‘toegeschreven kenmerken’, en b) variabelen die slaan op het menselijk of sociaal kapitaal dat door de jongeren voor hun overgang van school naar werk werd opgebouwd.

Als kenmerken van de vraag gebruiken we variabelen die betrekking hebben op de sector en de aard van het bedrijf waarin jongeren hun eerste job vinden. Hoewel in de internationale literatuur veelal ook karakteristieken van de job zelf worden opgenomen, zoals het voltijds of deeltijds karakter van de job, is er in de hier gerapporteerde analyses voor gekozen om dat niet te doen. Omdat deze karakteristieken van de job zelf heel dikwijls (net zoals het loon, arbeidstevredenheid of mobiliteit) te beschouwen zijn als ‘arbeidsmarktuitskomsten’ (en dus niet noodzakelijk of echt als een oorzaak van horizontale en verticale mismatch, maar eerder als iets wat tot stand komt na een afweging van meerdere factoren, gemaakt bij het aanvaarden van een baan) lijkt het wenselijk het model in een eerste fase te beperken tot elementen die men ondubbelzinnig als determinanten van mismatch kan beschouwen.

De kenmerken van het “matching proces” omvatten variabelen die een aantal aspecten van het zoekproces vatten, evenals variabelen die aangeven via welk kanaal de jongeren hun overgang van school naar werk hebben gemaakt.

Tabel 3 bevat een overzicht van de variabelen die achtereenvolgens in de geschatte modellen worden opgenomen en van de relatie met de kans op een betere horizontale match zoals men die op basis van de literatuur of theoretische overwegingen zou verwachten. Bijlage 2 bevat voor elk van de gebruikte onafhankelijke variabelen een kruistabel die de bivariate relatie met de afhankelijke variabele aangeeft.

Voor wat de toegeschreven kenmerken (Blok 1) betreft beperken we ons tot vier variabelen: het geslacht (1), sociale afkomst waarvan het culturele aspect door het onderwijsniveau van de moeder (2) en het socio-economische aspect door de beroepssituatie van de vader (3) indiceren, en de etnische afkomst (4). Op basis van de bestaande literatuur verwachten we dat mannen een betere match zullen realiseren dan vrouwen en dat hetzelfde geldt voor autochtonen versus allochtonen. Wat de invloed van de sociale afkomst betreft is de relatie minder duidelijk. Hoewel men kan verwachten dat er een onrechtstreekse invloed loopt via het bereikte onderwijsniveau en de studiekeuze is het rechtstreekse effect wellicht minder sterk en a priori niet duidelijk qua richting.

Als karakteristieken van het menselijk en sociaal kapitaal dat jongeren bij de aanvang van hun eerste job verwierven selecteerden we een aantal indicatoren die werkgevers eventueel kunnen gebruiken bij de selectie van nieuwe werknemers. Naast het eigenlijke onderwijsniveau, geïndiceerd door het hoogst behaald diploma bij het begin van de eerste job (7), nemen we daarom ook in het model op: het onderwijsparcours doorheen het secundair onderwijs (5) en de inschatting die de jongere maakt van waar hij of zij zich situeert in de rangorde van eindresultaten in het secundair onderwijs (6). Of een respondent al dan niet stage heeft gelopen tijdens de onderwijsloopbaan (8) en of hij of zij gewerkt heeft als student (9) geeft een zicht op eventuele arbeidservaring en op eventuele netwerken waarmee op die manier contact werd gelegd. Ook het al dan niet lid zijn van een vereniging (11) of het actief zijn in vrijwilligerswerk (12) kan een indicatie vormen voor rol van eventuele netwerken. In elk van deze gevallen verwachten we desgevallend een positief effect op een betere horizontale match. Het bezit van een rijbewijs (10) op het einde van de onderwijsloopbaan

Determinanten van horizontale mismatch

kan eventueel keuzemogelijkheden vergroten en kan in die zin een positief effect hebben op de matching.

Tabel 3 Variabelen opgenomen in het verklaringsmodel voor de kans op een betere match

MODELOPBOW		OPGENOMEN VARIABELEN	VERWACHTE RELATIE
BLOK 1	1	Geslacht	Mannen betere match
	2	Onderwijsniveau van de moeder	Rechtstreeks verband met sociale afkomst
	3	Beroepssituatie van de vader	onduidelijk
	4	Etnische afkomst	Autochtonen betere match
BLOK 2	5	Onderwijsparcours door secundair onderwijs	‘Normaal parcours’ betere match
	6	Studieresultaten einde secundair onderwijs	Betere match bij betere resultaten
	7	Hoogst behaalde diploma bij start eerste job	Betere match naarmate hoger niveau
	8	Stage gevolgd tijdens onderwijsloopbaan	Stages leiden tot betere match
	9	Gewerkt als student	Ervaring in studentenjob betere match
	10	Rijbewijs op het einde van het onderwijs	Rijbewijs betere match
	11	Betrokkenheid bij verenigingen	
	12	Vrijwilligerswerk	Grotere betrokkenheid betere match
BLOK 3	13	Woonde al samen voor eerste job	Relatie onduidelijk
	14	Kind voor eerste job	Relatie onduidelijk
	15	Ooit gezocht naar een job	Relatie onduidelijk
	16	Voorkeur voor voltijds of niet	Minder kieskeurig betere match?
	17	Voorkeur voor loonarbeid of niet	Minder kieskeurig betere match?
	18	Attitude over jobs (1)	Minder kieskeurig betere match?
	19	Attitude over werk (2)	Minder kieskeurig betere match?
	20	Arbeidsmarktinformatie op school	Meer informatie betere match
	21	Aantal vermelde zoekkanalen	Minder zoekkanalen betere match?
	22	Zoekduur	Kortere zoekduur betere match?
BLOK 4	23	Vindkanaal	Betere match via meer selectieve kanalen
BLOK 5	24	Grootte van de onderneming	Grotere bedrijven slechtere match
	25	Sector van tewerkstelling	‘Gecertificeerd’ sectoren betere match
BLOK 6	26	Specificiteit van de opleiding	Specifiekere opleiding betere match
	27	Specificiteit van het beroep	Specifieker beroep betere match

Ook voor wat het zoekproces (Blok 3) gebruiken we een reeks variabelen die een brede waaier van aspecten vatten. Of de respondent al dan niet reeds heeft samengewoond (13), m.m. reeds een kind (14) had voor zijn of haar eerste baan beïnvloedt wellicht de urgentie waarmee men naar een baan zoekt en ze ook aanneemt. Van intensiever zoekgedrag verwacht men mogelijk een betere match, terwijl de aandrang om vlugger een baan aan te nemen vermoedelijk een negatief effect heeft. We beschouwen de relatie van deze beide variabelen derhalve als onbepaald of onduidelijk. Een tweede reeks variabelen heeft betrekking op voorkeuren en houdingen: wenste oorspronkelijk de respondent een voltijdse of deeltijdse baan (16)? een job als zelfstandige of loontrekkende (17)? is de respondent akkoord met de stelling dat men beter gelijk welk werk aanneemt om werkloosheid te vermijden (18) en vindt hij of zij het soort werk onbelangrijk als men maar geld verdient (19)? Voor elk van deze aspecten verwachten wij dat een minder kieskeurige houding leidt tot een betere matching omwille van de grotere keuzemogelijkheid die er het gevolg van is. Anderzijds kan minder kieskeurigheid ook leiden tot het aanvaarden van om het even welke baan en dus tot minder kans op matching. Of de jongere bij de overgang van school naar werk beschikt over een gedegen informatie over de arbeidsmarkt zal zijn kansen op het vinden van een betere match wellicht positief beïnvloeden. Om dit aspect te indiceren creëerden we een index van de mate

Determinanten van horizontale mismatch

waarop jongeren tijdens hun onderwijsloopbaan informatie kregen over de arbeidsmarkt (20). Sommige jongeren vinden hun eerste baan zonder echt te hebben gezocht (15). Opname van deze variabele laat toe om na te gaan in welke mate dit de kans op een betere match beïnvloedt. Tenslotte nemen we in het model ook twee variabelen op waarvan we verwachten dat ze een negatief effect zullen hebben op de kans op een betere match: het aantal vermelde zoekkanalen (21) en de zoekduur naar de eerste job (22).

Inzake het eigenlijke proces van matching (Blok 4) beperken we ons tot de opname van een variabele die aangeeft via welk kanaal de jongeren hun eerste baan vonden (23). In de literatuur maakt men meestal een eenvoudig onderscheid tussen formele en informele zoek- of vindkanalen. In deze analyses opteerden wij voor een meer gedetailleerde opdeling, waarbij naast een restcategorie zeven vindkanalen worden onderscheiden. Van sommige kanalen, zoals de school of een vroegere werkgever, kan men omwille van de betere informatie die beide partijen beschikbaar hebben verwachten dat het effect positief is. In het geval van jobs gevonden via uitzendkantoren kan men eerder een negatief effect verwachten, ook omdat jongeren dit type jobs mogelijk eerder zien als een tijdelijke situatie die toelaat om naar een andere baan uit te kijken.

Met betrekking tot de vraagzijde (Blok 5) beperken we ons tot twee kenmerken: de grootte van het bedrijf (24) en de sector (25) waarin het bedrijf actief is.

Tenslotte nemen we in het model ook twee variabelen (Blok 6) op die een indicatie vormen van de specificiteit van de opleiding (26) waaruit de jongeren uit het onderwijs uitstromen en van specificiteit het beroep (27) waarin ze via hun eerste job instromen. De eerste van deze beide indicatoren vormt een maatstaf voor de mate waarin een bepaalde opleidingsrichting toelevert aan meer of minder beroepen. Op basis van de SONAR data kan voor iedere opleiding i de frequentie (f_{ij}) van voorkomen van individuen met een specifieke opleiding i in een beroep j worden berekend. Opleidingen met een hoge beroepsspecifieke component in het curriculum zullen voorkomen in een beperkt aantal beroepen. Opleidingen met een breder curriculum of een meer generieke component zullen de tendens hebben om gespreid voor te komen over de beroepen. Analooq vormt de tweede indicator een maatstaf voor de mate waarin een bepaald beroep aanwerft uit meer of minder onderwijsrichtingen. Voor de concrete werkwijze gebruikt bij de constructie van deze indicatoren op basis van Herfindahl-indexen verwijzen we naar Humblet (2008).

4. Gegevensbestand en econometrische werkwijze

De analyses gerapporteerd in deze tekst maken gebruik van de gegevens voor de cohorten 1976 en 1978 uit de SONAR-gegevensbank. Voor 5517 respondenten beschikken we over gegevens voor hun eerste baan. Omwille van ontbrekende gegevens op een of meer van de in de analyses opgenomen variabelen bestaat het effectief gebruikte analysebestand uit 4861 eenheden. Om het aantal waarnemingen zo groot mogelijk te houden en daardoor de selectiviteit van de in de analyse opgenomen groep te verminderen werd beslist om voor een aantal variabelen met een relatief groot aantal ontbrekende gegevens het ontbreken van deze gegevens als een aparte categorie van de variabele op te nemen. Bijlage 1 bevat een overzicht van de mate waarin de in de analyse opgenomen groep respondenten inzake de in het model opgenomen variabelen afwijkt van de groep die omwille van ontbrekende gegevens uit de analyse werd geweerd.

Zoals hiervoor werd uitgelegd gebruiken we als afhankelijke variabele een maatstaf voor horizontale mismatch gebaseerd op de subjectieve methode en met als mogelijke antwoordcategorieën: ‘helemaal gematched’, ‘enigszins gematched’ en ‘helemaal niet gematched’. Het gaat dus om een ordinale variabele, die strict genomen niet geschikt is om de klassieke methode van OLS-schattingen te gebruiken. Om dit toch hanteerbaar te maken

Determinanten van horizontale mismatch

zonder beroep te doen op moeilijker interpreteerbare methoden, zoals multinomiale of ordinale logistische regressies, maken we als eerste stap gebruik van een aangepast probit-model dat ons door middel van een transformatie toelaat een gewone kleinste kwadraten regressie aan te wenden¹.

Als afhankelijke variabele schatten we een indicator die de mate van match uitdrukt in de eerste baan na schoolverlaten:

$P_i = 0$ indien individu i een mismatch rapporteert

$P_i = 0,5$ indien individu i een gedeeltelijke match rapporteert

$P_i = 1$ indien individu i een match rapporteert

P_i is een benadering voor de kans dat een schoolverlater een baan uitoefent die inhoudelijk in de lijn van zijn studies ligt: indien hij een volledige match heeft is deze gelijk aan 1, is de match gedeeltelijk is de kans 0,5, en in het geval van een mismatch is de kans 0. We willen nagaan of deze kans afhankelijk is van factoren zoals sociale afkomst, onderwijsniveau, de specificiteit van opleiding en beroep, karakteristieken van het zoekproces of bedrijfskenmerken.

Om een model te schatten waarvan de afhankelijke variabele een kans uitdrukt, wordt er standaard gebruik gemaakt van probitmodellen. Het onderliggende regressiemodel is van de vorm $Z = \beta X + u$, waarbij Z een "neiging tot" uitdrukt en bijgevolg latent is. In de klassieke benadering is de geobserveerde variabele een dummy $P=1$ als Z positief (match) is en $P=0$ in de andere gevallen (mismatch). De afhankelijke variabele die wij willen schatten is echter geen dummy maar een semi-continue variabele (0, 0.5, 1) die in het interval (0,1) gelegen is. De standaard probit-schattingen vereisen echter een zuivere dummyvariabele, dit wil zeggen ofwel 0 ofwel 1. Het is mogelijk onze semi-continue variabele te dummificeren door bij voorbeeld match gelijk te stellen aan 1 en enigszins match en mismatch samen te nemen onder 0. Dit leidt echter tot een verlies aan informatie aangezien de "enigszins"-categorie wordt genegeerd. We kunnen echter de data transformeren zodat we een probit-model kunnen schatten door gewone kleinste kwadraten te gebruiken. Wanneer we de veronderstelling maken dat de cumulatieve verdeling van de storingsterm standaardnormaal verdeeld is, kan men aantonen dat de Z -waarden die overeenstemmen met de individuele matchingkansen lineair zijn in de onafhankelijke variabelen (Maddala, 2001):

$$Z_i = F^{-1}(P_i) = \sum_{k=0}^K \beta_k X_{ki} + \mu_i$$

met X =onafhankelijke variabelen en μ =storingsterm

De Z -waarde kan berekend worden voor alle P -waarden die strikt groter zijn dan 0 en strikt kleiner dan 1. Voor de waarden $P_i = 0$ en $P_i = 1$ is de Z -waarde echter onbepaald. Dit probleem kunnen we omzeilen door deze extreme waarden 0 en 1 te vervangen door waarden die de extrema benaderen, met name 0.01 en 0.99. Op deze manier kunnen we gewone kleinste

¹ Een alternatieve methodologie die we hiervoor kunnen aanwenden is die van intervalregressie, waarbij de objectieve maat van horizontale mismatch (zie Humblet, 2008) gecombineerd wordt met de subjectieve maat. Deze piste en de toepassingsmogelijkheden op onze data moet nog verder onderzocht worden.

Determinanten van horizontale mismatch

kwadraten aanwenden om de coëfficiënten van de onafhankelijke variabelen te schatten met behoud van volledige informatie met betrekking tot de afhankelijke mismatch-variabele.

Wanneer de Z-waarden geschat zijn kunnen ze opnieuw naar probabiliteiten worden omgezet aangezien deze eenvoudiger te interpreteren zijn. De formule die hiervoor gehanteerd wordt is die van de cumulatieve standaardnormaalverdeling:

$$P_i = F(Z_i) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^Z \exp\left(-\frac{u^2}{2}\right) du$$

met u=toevallige variabele met gemiddelde 0 en standaardafwijking 1

Het marginale effect van de onafhankelijke variabele op de kans op match kan bijgevolg bepaald worden aan de hand van de partiële afgeleide

$$\frac{\partial P}{\partial X_k} = \beta_k * f(Z).$$

De geschatte coëfficiënten in de regressie leiden tot verschillende veranderingen in de kans, afhankelijk van de Z-waarde. Daarom maken we gebruik van de gemiddelde kans om de marginale effecten te bepalen. Deze gemiddelde kans op match in de volledige steekproef die we gaan gebruiken (N=4861) is $P_{\text{gem}} = 0,58$, en bijgevolg is de normale dichtheidsfunctie $f(Z) = 0,34$. Door de waarde van $f(Z)$ te vermenigvuldigen met de geschatte coëfficiënten in de regressie bekomen we een goede benadering van het effect van elke onafhankelijke variabele op de matching-kans.

5. Resultaten van analyses

In dit deel van het rapport presenteren we de resultaten van drie soorten analyses. Om inzicht te krijgen in de factoren die de kans op een betere match beïnvloeden werden in eerste instantie schattingen uitgevoerd voor het geheel van de in de steekproef opgenomen respondenten. Daarna werden aparte schattingen uitgevoerd voor de verschillende onderwijsniveaus en voor een aantal bedrijfssectoren. Deze analyses per onderwijsniveau of per sector geven een indicatie van de mate waarin de algemene analyse eventueel het specifieke karakter negeert van het proces dat in een bepaalde sector of voor een bepaald onderwijsniveau zorgt voor de kans op een betere match.

In elk van deze gevallen schatten we achtereenvolgens zeven verschillende modellen. In Model 1 nemen we enkel de toegeschreven kenmerken op (Blok 1). In Model 2 worden ook de menselijk en sociaal kapitaalvariabelen (Blok 2) opgenomen. Model 3 voegt daar de variabelen die het zoekproces kenmerken (Blok 3) aan toe. Model 4 voegt daar de vindkanalen (Blok 4) aan toe. Model 5 brengt ook de karakteristieken van het bedrijf (Blok 5) in rekening. Model 6a houdt ook rekening met de specificiteit van de opleiding; model 6b voegt daar de specificiteit van het beroep aan toe.

Voor de algemene analyses rapporteren we de resultaten van de zeven geschatte modellen. Voor de analyses per onderwijsniveau en per sector rapporteren we enkel de resultaten van de volledige modellen. De gedetailleerde resultaten vindt men in Bijlage 3.

5.1 Wat leert ons de algemene analyse?

Determinanten van horizontale mismatch

1. De schattingen waarbij men enkel rekening houdt met de zogeheten *toegeschreven kenmerken* (model 1) zouden kunnen doen besluiten dat het, met uitzondering van de socio-economische component van sociale afkomst (beroep van de vader), gaat om belangrijke determinanten van de kans op een betere horizontale match. Na toevoeging van het blok 'menselijk en sociaal kapitaal' blijken geslacht en etnische afkomst echter niet meer significant. Ook de significantie van de culturele component van sociale afkomst (onderwijsniveau van de moeder) verdwijnt na toevoeging van de variabelen die het zoekproces vatten. Opvallend is wel dat de variabele geslacht zijn significantie herwint en van teken verandert na controle voor de karakteristieken van het bedrijf waarin de jongeren hun baan vinden. Terwijl vrouwen significant beter lijken te matchen als men enkel rekening houdt met de toegeschreven kenmerken, blijken mannen beter gematched op basis van het volledige model.

2. In tegenstelling tot variabelen die een indicator zijn van *sociaal kapitaal en/of werkervaring* (lidmaatschap van een vereniging, verrichten van studentenjobs, vrijwilligerswerk) blijken de *onderwijsvariabelen* wel degelijk significant, ook al verdwijnt deze significantie in bepaalde gevallen (inschatting studieresultaten secundair onderwijs en stage) na controle voor kenmerken van het zoekproces, de matching en de vraagzijde.

Tabel 4 OLS regressie subjectieve maatstaf mismatch

<i>Allen (N = 4861)</i>	MODEL 1	MODEL 2	MODEL 3	MODEL 4	MODEL 5	MODEL 6a	MODEL 6b
Man	-,079***	-,005	-,025	-,010	,035*	,040**	,040**
Allochtoon	-,054***	-,018	-,012	-,010	-,002	,000	-,001
Overige niet belgen	-,034*	-,014	-,007	-,005	,002	,002	,002
Opleiding moeder LSO	,065***	,031	,026	,026	,024	,026	,027
Opleiding moeder HSO	,094***	,044*	,037	,034	,033	,034	,033
Opleiding moeder HO	,110***	,029	,024	,022	,018	,021	,020
Opleiding moeder onbekend	,019	,030	,027	,022	,013	,014	,013
Beroep vader onbekend	-,030	-,017	,000	,005	,000	-,003	-,005
Vader arbeider	-,032	-,013	,003	,001	-,005	-,011	-,012
Vader bediende	,009	-,008	,003	,001	,003	,003	,001
Vader openbare sector	-,014	-,027	-,008	-,013	-,024	-,025	-,026
Geen waterval, wel overzitten		-,033*	-,033*	-,024	-,024	-,019	-,019
Wel waterval, niet overzitten		,002	,000	,002	-,001	-,003	-,002
Wel waterval, wel overzitten		-,062***	-,055***	-,046**	-,043**	-,041**	-,041**
Inschatting studieresultaten k2		-,031*	-,019	-,007	-,005	-,005	-,006
Inschatting studieresultaten k3		-,042**	-,032*	-,021	-,018	-,017	-,018
Inschatting studieresultaten k4		-,048***	-,038**	-,023	-,024	-,022	-,023
Geen SO		-,148***	-,154***	-,121***	-,089***	-,084***	-,082***
6BSO		-,094***	-,103***	-,074***	-,053**	-,060**	-,058**
7BSO		-,044*	-,065**	-,044*	-,010	-,009	-,006
TSO/KSO		-,156***	-,173***	-,132***	-,087***	-,077***	-,078***
ASO		-,225***	-,230***	-,204***	-,175***	-,157***	-,159***
HOBU 1C		,077***	,052*	,040	,032	-,012	-,017
HOBU 2C		-,013	-,015	-,012	,010	,014	,014
Stage tijdens onderwijs		,032*	,028	,015	-,009	-,017	-,018
Werkte als student		,003	-,001	-,001	-,002	,000	,001
Rijbewijs bij verlaten onderwijs		,055***	,040**	,037**	,041**	,037**	,036**
Lid van vereniging		-,008	-,006	-,007	-,010	-,010	-,012
Leiding van vereniging		,022	,024	,024	,011	,014	,010
Vrijwilligerswerk		,010	,014	,009	-,007	-,009	-,009

Determinanten van horizontale mismatch

Samenwonen voor eerste job			,022	,018	,018	,020	,019
Kind voor eerste job			-,007	-,011	-,018	-,020	-,021
Ooit gezocht naar een job			-,001	,019	,003	-,002	-,003
Zocht naar deeltijdse baan			-,039**	-,045***	-,051***	-,045***	-,043***
Geen voorkeur voor regime			-,030	-,028	-,038**	-,033*	-,033*
Zocht naar baan als zelfstandige			,031*	,035**	,029*	,022	,021
Geen voorkeur voor aard			-,002	,001	-,006	-,012	-,013
Beter gelijk welk werk: na			-,013	-,010	-,006	-,004	-,004
Beter gelijk welk werk: mo			,012	,025	,010	,014	,012
Soort werk niet belangrijk: na			-,036**	-,033*	-,025	-,027*	-,025*
Soort werk belangrijk: mo			-,008	-,028	-,012	-,016	-,014
Ooit arbeidsmarktinfo op school			,050***	,044***	,069***	,072***	,074***
Aantal vermelde zoekkanalen			-,169***	-,121***	-,098***	-,084***	-,083***
Zoekduur naar eerste job			-,047***	-,039**	-,048***	-,044***	-,044***
Interim				-,202***	-,157***	-,159***	-,157***
Advertenties				-,014	,011	,012	,013
Persoonlijke Relaties				-,074***	-,055**	-,059**	-,058**
Vrije sollicitatie				,053**	,051*	,044*	,041*
School				,078***	,076***	,076***	,077***
Vroegere werkgever				,070***	,077***	,076***	,075***
Contact door werkgever				,067***	,066***	,062***	,061***
Ander vindkanaal				,002	,013	,009	,009
Grootte onbekend					,034*	,029*	,027*
Minder dan 10 werknemers					,083***	,079***	,077***
10-49 werknemers					,048**	,047**	,042**
50-249 werknemers					,017	,024	,026
Bouwsector					,048***	,049***	,047***
Groot- en kleinhandel					-,054***	-,056***	-,052***
Horeca					-,036**	-,039**	-,037**
Vervoer en communicatie					-,016	-,016	-,013
Financiële sector					,011	,012	,018
Onr.goed, verhuur, dienst bedr					,031*	,019	,021
Openbaar bestuur					,017	,015	,011
Onderwijs					,150***	,138***	,096***

Determinanten van horizontale mismatch

Gezondzorg, maatsch dienst					,188***	,152***	,145***
Gemeenschaps en soc.cult					,064***	,063***	,061***
Overige sectoren					,012	,013	,013
Herfindahl opleiding						,127***	,101***
Herfindahl beroep							,082***
<i>Adjusted R2</i>	.023	.149	.185	.248	.295	.304	.307

Standardized Coefficients - *** = sign. < .001, ** = sign. < .01, * = sign. < .05

- Vooral het diplomaniveau waarmee men de eerste baan aanvat, blijkt van belang. Enkel gediplomeerden van het één cyclus hoger onderwijs buiten de universiteit blijken in de eerste modellen een betere match te realiseren dan de universitair gediplomeerden. Na toevoeging van de zoekgedrag- en matchingvariabelen is het verschil niet meer significant. Gediplomeerden van het twee cycli hoger onderwijs buiten de universiteit verschillen in geen van de modellen significant van de universitair gediplomeerden. In vergelijking met deze laatsten hebben de afgestudeerden met een ASO- of TSO/KSO-diploma, net zoals wie het onderwijs verlaat zonder een diploma secundair onderwijs een veel kleinere kans op een goede match. Op te merken valt dat de kans op een betere match voor de groep ‘7BSO’ niet meer significant verschilt van deze van de universitair gediplomeerden eens men controleert voor vindkanaal en karakteristieken van de vraag.
 - Opmerkelijk zijn ook de resultaten voor de variabele die aangeeft of het parcours doorheen het secundair op ‘normale’ wijze is afgelegd. Inzake de kans op een betere match is er kennelijk enkel een significant negatief effect voor wie zowel vertraging oploopt als waterval meemaakt. Voor wie overzit zonder waterval verdwijnt de significantie van het negatieve effect na controle voor de zoekgedrag-, matchings- en vraagzijde variabelen. Voor wie nooit overzit, maar wel gebruik maakte van het watervalstelsel is er in geen enkel model een significant verschil met de ‘normaal vorderenden’.
 - Tenslotte valt te noteren dat wie over een rijbewijs beschikt bij het verlaten van het onderwijs significant meer kans maakt een betere match te realiseren.
3. Hoewel men kan verwachten dat ze het *zoekgedrag en zoekproces* beïnvloeden blijkt of men al dan niet samengewoond heeft en of men al dan niet een kind had voor de eerste baan geen significant effect te hebben op de kans op een betere match. Of men al dan niet ooit zelf zocht naar een job heeft evenmin een significant effect. Variabelen die betrekking hebben op de voorkeuren voor bepaalde soorten jobs of die uitdrukking geven aan attitudes ten aanzien van werk hebben wél een invloed. De grootste effecten gaan evenwel uit van variabelen die te maken hebben met de kennis over de arbeidsmarkt en de ‘moeizaamheid’ van het zoekproces.
- * Wie in eerste instantie op zoek was naar een deeltijdse baan heeft een significant kleinere kans op een match dan wie zocht naar een voltijdse baan, een effect dat toeneemt naarmate meer controlevariabelen worden opgenomen. In het volledige model blijkt ook de groep die in dit opzicht geen voorkeur uitspreekt significant negatief verschillend van de groep die zocht naar een voltijdse baan. Wie in eerste instantie zocht naar een baan als zelfstandige heeft een significant grotere kans op een betere match dan wie zocht naar een baan in loondienst.
 - * Naarmate men tijdens de onderwijsloopbaan meer informatie kreeg over de arbeidsmarkt, stijgt de kans op een betere match. Dit effect blijft significant ook na controle voor het vindkanaal en de bedrijfskarakteristieken.
 - * Wie tijdens het zoeken naar een eerste baan meer zoekkanalen gebruikt heeft een significant kleinere kans op een betere match. Hetzelfde geldt voor wie langer moet zoeken naar zijn of haar eerste baan. Ook deze effecten blijven significant na controle voor vindkanaal en bedrijfskarakteristieken.
4. Het *vindkanaal* waarlangs men de arbeidsmarkt betreedt bij de overgang van school naar werk heeft een duidelijke invloed op de kans om een betere match te realiseren. In vergelijking met jongeren die hun eerste baan vinden via de VDAB stellen we een aanzienlijk significant negatief effect vast voor wie een eerste baan vindt via de uitzendsector en een minder groot significant negatief effect voor wie een eerste baan vindt

Determinanten van horizontale mismatch

via persoonlijke relaties. Wie de overstap naar de arbeidsmarkt realiseert via vrije sollicitatie, school, een vroegere werkgever of wie gecontacteerd werd door een werkgever realiseert een significant betere kans op een match. Advertenties leiden niet tot eerste jobs die qua kans op een match significant afwijken van deze gevonden via de VDAB. Controle van de vraagzijde-karakteristieken wijzigt niets aan de significantie of de grootte van de positieve effecten. De negatieve effecten blijven na deze controles even significant maar het verschil met de VDAB als referentiecategorie verkleint.

5. De *karakteristieken van de vraagzijde* worden in het volledige model gevat door twee variabelen: de bedrijfsgrootte (met als referentiecategorie bedrijven boven de 250 werknemers) en de sector (met als referentiecategorie de industrie) waartoe het bedrijf behoort. Van beide variabelen gaat een duidelijke invloed uit op de kans om een betere match te realiseren. Hoe kleiner het bedrijf hoe groter de kans om een betere match te realiseren. Op te merken valt dat ook wie een eerste baan vindt in een bedrijf waarvan de grootte niet bekend is een grotere kans maakt om een betere match te realiseren. Wat de sectoren betreft heeft vooral iemand die een eerste baan vindt in de sectoren ‘onderwijs’ of ‘gezondheidszorg en maatschappelijk dienstverlening’ een aanzienlijk grotere kans op een betere match dan wie een arbeidsloopbaan begint in de industrie. Een minder groot, maar positief effect gaat uit van de sectoren ‘bouw’, ‘onroerende goederen, verhuur en diensten aan bedrijven’ en ‘gemeenschapsvoorzieningen en sociale en culturele sector’. Significant minder kans op een betere match is er voor wie de overstap naar de arbeidsmarkt maakt in bedrijven behorend tot de sectoren ‘groot- en kleinhandel’ en ‘horeca’.
6. Een laatste stap in de analyse wordt gevormd door de toevoeging aan het model van de opleidingsspecificiteit en de beroepsspecificiteit. Deze variabelen zijn respectievelijk indicatoren voor de breedte van de waaier van beroepen waaraan een bepaalde opleidingsrichting toelevert en de breedte van de waaier aan opleidingsrichtingen waaruit een beroep aanwerft. Van belang is evenwel ook te kijken naar het effect op de schattingsresultaten dat uitgaat van de toevoeging van deze beide variabelen aan het volledige model (model 5).
 - * Een eerste vaststelling is dat beide variabelen een aanzienlijk positief significant effect op de kans om een betere match te realiseren. Naarmate men afstudeert in een meer specifieke richting en/of begint te werken in een meer specifiek beroep neemt de kans op een betere match toe.
 - * Een tweede vaststelling is dat controle voor de specificiteit van opleiding of voor de specificiteit van beroep geen wijziging meebrengt van de significantie of van het teken van het effect van de variabelen.
 - * Een derde vaststelling is dat ook de grootte van de effecten van de variabelen voor het merendeel niet door de invoering van deze beide variabelen wordt beïnvloed.

Een voorlopige globale conclusie is dan ook dat de mate waarin respondenten verschillen inzake de specificiteit van hun opleidingsrichting of inzake de specificiteit van het beroep geen of nauwelijks invloed heeft op het effect op de kans op een betere match uitgaande van de andere variabelen van het model. Maar dat men wél meer kans op een betere match heeft naarmate men uitstroomt uit een meer specifieke richting of instroomt in een meer specifiek beroep.

5.2 Resultaten per onderwijsniveau

Een belangrijke vaststelling volgend uit de hiervoor gerapporteerde analyse is dat de kans op een betere match erg wordt beïnvloed door de onderwijsvariabelen. Afgestudeerden uit het

Determinanten van horizontale mismatch

hoger onderwijs hebben globaal genomen een grotere kans op een betere match dan zij die het onderwijs verlaten voor of onmiddellijk na het secundair onderwijs.

Door analyses uit te voeren per onderwijsniveau willen we een betere inschatting maken van de mogelijke verschillen in effecten die uitgaan van de andere variabelen in het model. Tabel 5 geeft een overzicht van de resultaten voor de schattingen per onderwijsniveau op basis van het volledige model (model 7). De respondenten die aan hun eerste baan begonnen met een diploma van het twee cycli hoger onderwijs buiten de universiteit laten we hier buiten beschouwing omwille van het kleine aantal. Voor een gedetailleerd overzicht van de resultaten van elk van de modellen verwijzen we naar de tabellen B1 tot B5 in Bijlage 3.

De meest opvallende vaststelling op basis van deze resultaten is het erg verscheiden patroon van de factoren die voor de verschillende onderwijsniveaus een significant effect hebben op de kans om een betere inhoudelijke match te realiseren.

Welke zijn de meest opmerkelijke resultaten van deze schattingen voor elk van onderwijsniveaus?

1. Voor geen enkel onderwijsniveau heeft het geslacht of het onderwijsniveau van de moeder een significant effect op de kans op een beter match. Van wie aan een eerste baan begint zonder diploma secundair onderwijs heeft de categorie 'overige niet Belgen' een grotere kans op een betere match dan de allochtonen en de autochtonen. Jongeren zonder diploma secundair onderwijs met een vader die bediende was of in de openbare sector werkte hebben een kleinere kans op het realiseren van een betere match dan gelijkgeschoolde jongeren met een zelfstandige als vader. Jongeren die hun arbeidsloopbaan beginnen met een diploma 1cyclus HOBU en wiens vader arbeider of bediende was, hebben daarentegen een grotere kans op het realiseren van een betere match dan gelijkgeschoolde jongeren met een zelfstandige vader.
2. Van de variabelen 'menselijk' of 'sociaal' kapitaal heeft enkel het parcours dat gevolgd is doorheen het secundair onderwijs een significante invloed en dan nog enkel voor wie zijn arbeidsloopbaan aanvat zonder diploma secundair onderwijs. Wie vertraging oploopt heeft duidelijk minder kans op een betere match dan wie dat niet doet. Gebruik maken van de waterval zonder vertraging op te lopen heeft geen significant verschillend effect in vergelijking met wie normaal vordert zonder waterval.

Tabel 5 OLS regressie subj. maatstaf naar onderwijsniveau

<i>NAAR ONDERWIJSNIVEAU</i>	GEEN SO (N = 501)	SO* (N = 2137)	HOBUI1C (N = 1344)	UNIV (N = 615)
Man	,038	,041	,024	-,036
Allochtoon	-,053	,004	,001	,010
Overige niet belgen	,123**	-,028	-,021	,015
Opleiding moeder LSO	,050	,025	,041	,044
Opleiding moeder HSO	,060	,044	,054	,044
Opleiding moeder HO	-,051	,002	,063	,054
Opleiding moeder onbekend	,007	,028	,019	-,025
Beroep vader onbekend	-,069	-,015	,011	,009
Vader arbeider	-,105	-,037	,088**	,014
Vader bediende	-,102*	-,016	,081*	,018
Vader openbare sector	-,151**	-,009	,012	-,018
Geen waterval, wel overzitten	-,123*	,000	-,013	-,037
Wel waterval, niet overzitten	-,027	-,001	,000	,040
Wel waterval, wel overzitten	-,198***	-,013	,030	-
Inschatting studieresultaten k2	,090	,008	,008	-,052
Inschatting studieresultaten k3	-,026	-,006	,026	-,019
Inschatting studieresultaten k4	,045	,000	-,025	-,020
Stage tijdens onderwijs	-,038	-,023	-,030	-,032
Werkte als student	,025	,006	-,023	-,015
Rijbewijs bij verlaten onderwijs	,064	,031	,016	,025
Lid van vereniging	-,046	,000	-,041	,068
Leiding van vereniging	,016	,029	-,010	-,014
Vrijwilligerswerk	-,056	-,004	-,013	,034
Samenwonen voor eerste job	,022	,011	,046	-,002
Kind voor eerste job	-,061	-,003	-,026	-,072*
Ooit gezocht naar een job	-,033	-,020	,043	,028
Zocht naar deeltijdse baan	-,055	-,047*	-,041	-,049
Geen voorkeur voor regime	,031	-,037	-,048	-,048
Zocht naar baan als zelfstandige	-,005	,013	,049	,034
Geen voorkeur voor aard	-,053	-,038	,021	,024

Determinanten van horizontale mismatch

Beter gelijk welk werk: na	-,032	-,022	-,017	,057
Beter gelijk welk werk: mo	,067	,050	-,043	,024
Soort werk niet belangrijk: na	-,034	-,042*	,035	-,025
Soort werk belangrijk: mo	-,097	-,047	,015	,037
Ooit arbeidsmarktinfo op school	,144***	,037	,074**	,060
Aantal vermelde zoekkanalen	-,055	-,067**	-,112***	-,152**
Zoekduur naar eerste job	,055	-,068***	-,019	-,055
Interim	,004	-,156***	-,145***	-,203***
Advertenties	,122*	,016	-,002	-,022
Persoonlijke Relaties	,108	-,071*	-,055	,017
Vrije sollicitatie	,154*	,016	,070	,027
School	,209***	,084***	,064	,048
Vroegere werkgever	,283***	,064*	,069	,041
Contact door werkgever	,065	,068**	,076	,068
Ander vindkanaal	-,004	,000	,018	,008
Grootte onbekend	,088	,023	-,022	-,017
Minder dan 10 werknemers	,102	,141***	,031	-,093*
10-49 werknemers	,071	,094***	,034	-,078
50-249 werknemers	,029	,051*	,018	-,049
Bouwsector	,054	,054**	-,028	-,038
Groot- en kleinhandel	,058	-,041	-,120***	-,062
Horeca	-,016	-,046*	,012	-,130***
Vervoer en communicatie	-,040	-,005	,013	-,101*
Financiële sector	-,010	,058**	-,009	-,052
Onr.goed, verhuur, dienst bedr	-,096*	,026	,039	-,070
Openbaar bestuur	-,065	,021	,027	-,054
Onderwijs	,014	,043*	,157**	,110
Gezondzorg, maatsch dienst	,069	,153***	,170***	,080
Gemeenschaps en soc.cult	,002	,069***	,083**	,038
Overige sectoren	,056	,007	,039	-,066
Herfindahl opleiding	,154***	,098***	,096**	,164***
Herfindahl beroep	,163***	,158***	,079	,061
<i>Adjusted R2</i>	.305	.262	.208	.256

Standardized Coefficients - *** = sign. < .001, ** = sign. < .01, * = sign. < .05

Determinanten van horizontale mismatch

* In de schattingen voor wie de eerste baan aanvat met enkel een diploma secundair onderwijs wordt naast de vermelde variabelen ook gecontroleerd voor onderwijsvorm, evenals voor het feit of de respondent al dan niet ooit hoger onderwijs heeft aangevat.

3. Met uitzondering voor de respondenten die hun arbeidsloopbaan aanvatten zonder diploma secundair onderwijs, waarvoor er geen significant effect is, verkleint het gebruik van een groter aantal zoekkanalen de kans op het realiseren van een betere match. Een langere zoekduur naar de eerste job heeft enkel een significant negatief effect voor wie een diploma secundair onderwijs heeft. Niet significant, maar wel opvallend omwille van het positieve teken is het effect van zoekduur voor de groep zonder diploma secundair onderwijs. Voor de andere indicatoren van het zoekgedrag en het zoekproces is het beeld meer verscheiden. Voor universitair gediplomeerden heeft kinderlast voor de eerste job een significant negatief effect op het realiseren van een betere match. Enkel voor wie op de arbeidsmarkt komt met een diploma secundair onderwijs heeft zoeken naar een deeltijdse baan een negatief effect. De mate waarin men arbeidsmarktinformatie kreeg tijdens de onderwijsloopbaan heeft een positief effect op de kans een betere match te realiseren voor wie zonder diploma secundair onderwijs of met een diploma HOBUI op de arbeidsmarkt komt; voor wie een diploma secundair onderwijs of een universitair diploma heeft deze factor geen invloed.
4. Een eerste baan vinden via de uitzendsector verkleint de kans op een betere match voor alle onderwijsniveaus behalve voor wie geen diploma secundair onderwijs heeft. Opvallend is trouwens dat, als men geen rekening houdt met de uitzendsector, voor de hoger opgeleiden het kanaal waarlangs men de arbeidsmarkt betreedt geen significant effect heeft op de kans om een betere match te realiseren. Voor de lager opgeleiden is dit kanaal wel van belang. Naast arbeidsmarktintrede via de uitzendsector heeft ook intrede via persoonlijke relaties een negatief effect voor gediplomeerden van het secundair onderwijs. Voor hen neemt de kans op een betere match toe als ze hun baan vinden via school, vroegere werkgevers of als ze zelf door een werkgever werden gecontacteerd. Wie zonder diploma de arbeidsmarkt betreedt, lijkt via om het even welk vindkanaal een grotere kans op een betere match te hebben dan wanneer men toetreedt via de VDAB, de referentiecategorie.
5. De grootte van het bedrijf heeft enkel een significant effect voor wie als gediplomeerde van het secundair onderwijs de arbeidsmarkt betreedt. Kleinere bedrijven bieden in dat geval kennelijk een grotere kans op een betere match. Noch voor de laagst geschoolden noch voor de hoogst geschoolden lijkt de sector waarin men de overgang naar de arbeidsmarkt maakt van groot belang voor de kans om een betere match te realiseren. Voor de niet-gediplomeerden biedt enkel de sector 'onroerende goederen, verhuur en diensten aan ondernemingen' een significant kleinere kans. Voor de universitair gediplomeerden heeft enkel tewerkstelling in 'horeca' of 'vervoer en communicatie' een significant negatief effect.

5.3 Resultaten per bedrijfssector

Voor een analyse van de verschillen inzake effecten op de kans om een betere match te realiseren al naargelang van de sector waarin jongeren voor hun eerste baan zijn tewerkgesteld selecteren we enkel deze sectoren met een voldoende groot aantal respondenten om een multivariate statistische analyse zinvol te maken. In concreto gaat het om de sectoren: 'onderwijs', 'industrie', 'gezondheidszorg en maatschappelijke diensten', 'groot- en kleinhandel' en 'onroerende goederen, verhuur en diensten aan ondernemingen'.

1. Enkel in de industrie is de kans om een betere match te realiseren tussen afstudeerrichting en het beroep significant groter voor mannen. Enkel in het onderwijs is de kans op een

Determinanten van horizontale mismatch

betere match significant groter voor een jongere wiens vader arbeider was. Van de andere variabelen – onderwijsniveau van de moeder, etnische afkomst – blijkt er bij gebruik van het volledige model in geen van de sectoren een significant effect uit te gaan.

Tabel 6 OLS regressie subjectieve maatstaf horizontale mismatch

<i>NAAR SECTOR</i>	INDUSTRIE (N = 1017)	ONDERWIJS (N = 462)	GEZOND. ZORG (N = 629)	GROOT EN KLEINHAN DEL (N = 716)	ONR. GOED., DIENST AAN ONDERNEM (N = 617)
Man	,132***	-,061	-,013	,040	-,014
Allochtoon	-,006	,073	-,029	,043	,043
Overige niet belgen	,021	-,055	,022	,017	-,009
Opleiding moeder LSO	,055	,062	,052	-,050	-,003
Opleiding moeder HSO	,045	,139	,111	-,039	,031
Opleiding moeder HO	,048	,172	,081	-,053	,010
Opleiding moeder onbekend	,050	-,062	,000	,039	-,075
Beroep vader onbekend	-,002	,094	-,021	,022	-,050
Vader arbeider	,018	,132*	,064	,002	-,013
Vader bediende	-,003	,074	,009	-,020	,016
Vader openbare sector	,010	,037	,002	-,027	-,061
Geen waterval, overzitten	,003	-,027	,032	,019	-,074
Wel waterval, niet overzitten	-,029	,096	,045	-,022	,005
Wel waterval, wel overzitten	-,077*	-,003	,026	-,013	-,069
Inschatting resultaten k2	-,051	,011	,067	-,007	,008
Inschatting resultaten k3	-,078*	,038	,023	-,040	,001
Inschatting resultaten k4	-,090**	-,060	-,045	,022	,022
Geen SO	-,119	-,130**	-,031	-,029	-,113*
6BSO	-,097	-,118*	-,020	-,041	-,100*
7BSO	-,092	,016	,045	,030	,022
TSO/KSO	-,140*	-,031	-,083	-,133	,077
ASO	-,139***	-,204***	,034	-,195***	-,100*
HOBU 1C	-,019	,012	-,065	-,081	,101
HOBU 2C	,016	-,043	-,050	-,008	,104*
Stage tijdens onderwijs	,007	-,027	-,041	-,103*	-,039
Werkte als student	-,007	-,034	,124***	-,009	-,007
Rijbewijs verlaten onderwijs	,031	-,005	-,004	,112**	,071
Lid van vereniging	-,005	-,032	-,019	,008	,031
Leiding van vereniging	,041	,037	,017	,021	,031
Vrijwilligerswerk	-,020	-,014	,003	-,007	,009
Samenwonen voor eerste job	-,034	,031	,060	,004	,033
Kind voor eerste job	-,005	-,013	-,054	-,034	,011
Ooit gezocht naar een job	-,003	-,028	-,055	-,019	,076
Zocht naar deeltijdse baan	,012	-,110*	-,021	-,025	-,047
Geen voorkeur voor regime	,003	-,025	-,063	-,024	-,052
Zocht baan als zelfstandige	-,050	,018	,060	,031	,090*
Geen voorkeur voor aard	-,033	,046	,076	-,064	,053

Determinanten van horizontale mismatch

Beter gelijk welk werk: na	-,054	,003	,064	,000	-,057
Beter gelijk welk werk: mo	,002	-,060	-,068	-,255	,173
Soort werk niet bel.: na	-,010	-,034	-,042	-,039	,032
Soort werk bel.: mo	-,020	,095	,040	,223	-,175
Ooit arb.marktinfo op school	,072*	,042	,098**	,144***	,044
Aantal zoekkanalen	-,092**	-,142*	-,044	-,125**	-,118**
Zoekduur naar eerste job	,003	,029	-,160***	-,075*	,034
Interim	-,124*	-,133**	-,214***	-,186**	-,119*
Advertenties	,083*	-,049	-,008	-,020	,041
Persoonlijke Relaties	-,064	-,069	,015	-,157*	,034
Vrije sollicitatie	,023	-,002	,104	-,049	,090
School	,105**	,037	,025	,056	,160**
Vroegere werkgever	,134***	-,029	,084	,020	,115*
Contact door werkgever	,125**	,031	,030	-,011	,161**
Ander vindkanaal	-,013	-,027	,038	-,016	,161**
Grootte onbekend	,021	,051	,004	,039	,010
Minder dan 10 werknemers	,105***	-,011	-,003	,174*	,046
10-49 werknemers	,074*	,003	,064	,077	,076
50-249 werknemers	,043	-,001	,000	,030	,009
Herfindahl opleiding	,059	-,123	,133*	,126**	,119**
Herfindahl beroep	,141***	,248***	,107*	,122***	,117**
Adjusted R2	.269	.144	.272	.205	.309

Standardized Coefficients - *** = sign. < .001, ** = sign. < .01, * = sign. < .05

2. Afgestudeerden met een ASO-diploma hebben enkel in de sector ‘gezondheidszorg’ geen kleinere kans op het realiseren van een betere match. Net als een lage inschatting van de schoolresultaten op het einde van het secundair onderwijs verkleint gebruik maken van het watervalstelsel én vertraging oplopen significant de kans op een betere match in de industrie, maar niet in de andere sectoren. Opvallend, en toch wel verrassend, is het negatief effect voor wie stage volgde tijdens de onderwijsloopbaan voor wie werkt in de sector ‘Groot- en kleinhandel’. Werkervaring als jobstudent heeft enkel een positief effect in de sector ‘gezondheidszorg’. Het hebben van een rijbewijs heeft enkel een significant positief effect in de sector ‘Groot- en kleinhandel’.
3. De coëfficiënt voor de mate waarin men tijdens de onderwijsloopbaan arbeidsinformatie kreeg is over de hele lijn positief, maar is enkel significant voor de sectoren ‘industrie’, ‘gezondheidszorg’ en ‘groot- en kleinhandel’. Het aantal gebruikte zoekkanalen heeft integendeel over de hele lijn een negatief teken en is enkel voor de sector ‘gezondheidszorg’ niet significant. De resultaten voor het effect van de zoekduur zijn meer gemengd. Voor de sectoren ‘gezondheidszorg’ en ‘groot- en kleinhandel’ is het effect op de kans een betere match te realiseren significant negatief. Voor de andere sectoren is het effect niet significant, maar wel positief. Voor de rest leidt initieel zoeken naar een deeltijdse baan enkel in de sector ‘onderwijs’ tot een significant kleinere kans op een match. Initieel zoeken naar een baan als zelfstandige leidt daarentegen tot een grotere kans op een betere match, maar enkel in de sector ‘onroerende goederen, verhuur en diensten aan ondernemingen’.
4. Een eerste baan vinden via de uitzendkantor verkleint in alle sectoren de kans op een betere match. Voor de sectoren ‘onderwijs’ en ‘gezondheidszorg’ is dit vindkanaal trouwens het enige dat een significant verschil maakt. Voor de sector ‘groot- en kleinhandel’ heeft, naast het uitzendkantoor, enkel ook het vindkanaal ‘persoonlijke relaties’ een significant negatief effect. Wie een eerste baan vindt in de industrie heeft een grotere kans een betere match te realiseren als dit gebeurt via de vindkanalen ‘advertenties’, ‘school’, ‘vroegere werkgever’ en ‘contact door werkgever’. Ook voor de sector ‘onroerende goederen, verhuur en diensten aan ondernemingen’ gaat een positief effect uit van het vinden van een eerste baan via ‘school’, ‘vroegere werkgever’ of ‘contact door werkgever’.
5. De grootte van de onderneming waarin een jongere zijn of haar arbeidsloopbaan begint heeft geen significant effect op de kans om een betere match te realiseren in de sectoren ‘onderwijs’, ‘gezondheidszorg’ en ‘onroerende goederen, verhuur en diensten aan ondernemingen’. Dit is wel het geval in de sectoren ‘industrie’ en ‘groot- en kleinhandel’. In de industrie neemt de kans op een beter match toe naarmet men terecht komt in een kleiner bedrijf. In de groot- en kleinhandel is de kans op een betere match enkel significant groter voor wie werkt in een onderneming met minder dan 10 werknemers.

6. Discussie van de resultaten

Op basis van de literatuur en theoretische overwegingen selecteerden we 27 variabelen, waarvan we verwachtten dat ze een invloed uitoefenen op het realiseren van een betere match. In sectie 3 bespraken we kort welk effect op de kans op het realiseren van een betere match men voor deze variabelen kon verwachten op basis van bestaande literatuur en theoretische overwegingen.

Welke conclusies kunnen we uit de gerapporteerde resultaten trekken in verband met de verwachte invloed van deze geselecteerde variabelen?

Determinanten van horizontale mismatch

1. In tegenstelling tot wat men dikwijls in de literatuur terugvindt blijken de zogeheten toegeschreven kenmerken (geslacht, sociale en etnische afkomst) bij de Vlaamse jongeren uit onze steekproef globaal geen significant effect uit te oefenen op de kans om een betere match te realiseren eens men controleert voor andere persoonskenmerken (zoals onderwijsniveau). Mannen blijken enkel een grotere kans op een betere match te hebben dan vrouwen als ze hun eerste baan vinden in de industrie. Etnische afkomst heeft enkel een significant effect voor de categorie ‘overige niet-Belgen’ die een eerste baan aanvatten zonder diploma secundair onderwijs. Onderwijsniveau van de moeder en beroepsstatuut van de vader resulteren slechts in erg beperkte gevallen een significant effect
2. Deze laatste twee variabelen worden in de literatuur dikwijls gebruikt als indicatoren van sociaal kapitaal vanuit de redenering dat hoger opgeleide ouders niet alleen meer inkomen en meer cultureel kapitaal aan hun kinderen meegeven, maar dat ze hen ook een betere toegang opleveren tot netwerken die eventueel het vinden van jobs vergemakkelijken. In onze analyse hanteerden we nog een aantal andere indicatoren van sociaal kapitaal. Naast de kennis, de vaardigheden en de ervaring met de wereld van de arbeid die men erdoor verwerft, mag men van stages tijdens de opleiding, van werkervaring als jobstudent, van betrokkenheid bij verenigingen en van vrijwilligerswerk ook verwachten dat ze jongeren toegang kunnen verschaffen tot netwerken. Geen van deze variabelen heeft globaal genomen een significant effect op de kans om een betere match te realiseren.
3. Men mag hierbij echter niet uit het oog verliezen dat wie een baan vindt via school, vroegere werkgever of wie gecontacteerd werd door een werkgever wel degelijk en consistent een grotere kans heeft op een betere match. Onze analyses laten niet toe om te bepalen of de werkgevers in kwestie ook de werkgevers zijn waar men eventueel stage heeft gedaan of studentenarbeid heeft verricht. Opvallend is wel trouwens dat het vindkanaal dat het meest verbonden is met informele netwerken – ‘persoonlijke relaties’ – een negatief effect heeft op de kans om een betere match te realiseren.
4. De gegevens tonen een consistent significant negatief effect op de kans om een betere match te realiseren voor wie een eerste baan vindt via de uitzendsector. Op het eerste gezicht lijkt dit ietwat verrassend omdat men van deze sector mag verwachten dat men de bedrijven werknemers op maat toelevert. Een belangrijke vraag die zich hierbij stelt is in welke mate jongeren die in dit geval zijn een interim-baan aanvaarden uit noodzaak dan wel omdat ze er een mogelijkheid in zien om verder uit te kijken naar een beter aangepaste baan terwijl ze toch een inkomen verwerven. Verder onderzoek van de rol en functie van interim-banen als “eerste baan” is daarom zeker aangewezen.
5. In lijn met de bevindingen van de literatuur heeft het diploma waarmee men de overgang van school naar werk maakt een belangrijke invloed op de kans om een betere match te realiseren. De inschatting van de studieresultaten op het einde van het secundair onderwijs – een variabele die we als een proxy zien voor ‘schoolresultaten’ – verliest zijn significantie eens men controleert voor kanaal waarlangs men de eerste baan vindt. Een op te merken resultaat is dat wie wel gebruik maakt van het watervalstelsel, maar geen vertraging oploopt, niet significant verschilt van de normaal vorderenden in de kans om een betere match te realiseren. Dit kan er op wijzen dat enkel ‘overzitten’ een signaal is dat door de arbeidsmarkt afgestraft wordt of, anders gezegd, dat wie snel genoeg ‘zakt’ naar een gepast niveau daar bij het begin van de beroepsloopbaan en voor wat betreft het vinden van een gepaste job geen verdere last van ondervindt.
6. De globale analyse toont een consistent significant positief effect voor wie bij het verlaten van het onderwijs al over een rijbewijs beschikt. De vraag stelt zich welk

mechanisme dit effect veroorzaakt. Temeer omdat uit meer gedetailleerde analyses dit belang van het hebben van een rijbewijs niet bevestigen voor alle sectoren of voor alle onderwijsniveaus.

7. Wat betreft de variabelen die inzicht geven in het zoekgedrag en het zoekproces naar een eerste job vindt men in de literatuur tegengestelde meningen. Uit onze analyses blijkt niet dat factoren zoals samenwonen of kinderlast voor de eerste job een significant effect zouden hebben op de kans om een betere match te realiseren. Indicatoren van voorkeuren of attitudes spelen globaal genomen evenmin een belangrijke rol. Al is de kans op het realiseren van een betere match significant kleiner voor wie initieel zocht naar een deeltijdse job. Zoekduur en aantal vermelde zoekkanalen hebben consistent een significant negatief effect op de kans om een betere match te realiseren. Dit lijkt te wijzen op een situatie waarbij wie meer moeite heeft om een baan te vinden zich uiteindelijk moet tevreden stellen met een baan waarvan de kans op een match minder groot is. Op te merken valt dat de gedetailleerde analyse per onderwijsniveau en per sector een meer gedifferentieerd beeld geven. Zoekduur, bijvoorbeeld, heeft enkel een significant negatief effect voor de gediplomeerden van het secundair onderwijs of voor wie een eerste baan vindt in de gezondheidszorg of de groot- en kleinhandel. Voor wie geen diploma secundair onderwijs heeft bij het betreden van de arbeidsmarkt hebben noch zoekduur noch aantal vermelde zoekkanalen een invloed.
8. Een belangrijke factor die de overgang van school naar werk kan beïnvloeden is uiteraard de informatie over de arbeidsmarkt waarmee een jongere het onderwijs verlaat. Op basis van een aantal vragen die peilen naar de mate waarin men ooit heeft leren CV's schrijven, informatie heeft gehad over VDAB en dergelijke creëerden we een index die poogt om de mate van arbeidsmarktinformatie te meten. In de mate dat een baan vinden met een grotere kans op een betere match wijst op een succesvol zoekproces bevestigen onze resultaten de stelling dat meer arbeidsmarktinformatie leidt tot een "meer succesvol" zoekproces. Deze variabele heeft consistent een significante positieve invloed op de kans om een betere match te realiseren.
9. Wie een eerste baan vindt in kleinere bedrijven heeft een grotere kans op het realiseren van een betere match. Twee soorten mechanismen kunnen hiervoor een verklaring bieden. Kleine bedrijven vereisen dikwijls een meer directe inzetbaarheid van hun nieuwe aanwervingen. Vandaar dat zij mogelijk zoeken naar kandidaten die beter matchen met de vereisten van de job. Daarnaast kan ook het competentiebeleid van grote ondernemingen er aanleiding toe zijn dat men minder rekening houdt met afstudeerrichtingen, maar eerder rekening houdt met eigen procedures om competentieprofielen te bepalen. Wat de sectoren betreft geven de sectoren die gebruik maken van zogeheten 'licensed occupations' – onderwijs, gezondheidszorg, bouw – een significant grotere kans op het realiseren van een beter match.
10. Een belangrijk positief effect op de kans om een betere match te realiseren gaat uit van de specificiteit van de opleiding waaruit iemand uitstroomt en van de specificiteit van het beroep waarin iemand instroomt. Zoals reeds gezegd, de introductie van deze indexen in het model wijzigen nauwelijks iets aan het effect van de andere variabelen, maar de effecten ervan zijn zelf significant en erg groot. Een belangrijke vraag die zich hierbij stelt is welk mechanisme voor dit effect zorgt. Welke betekenis men juist aan de effecten (of het ontbreken ervan) van deze indexen moet geven is immers voor verschillende interpretaties vatbaar (Vincens: 2006). Een effect van de opleidingsrichting op de schattingsresultaten kan wijzen op de mate waarin de kennis en vaardigheden voortgebracht door bepaalde onderwijsrichtingen erg specifiek dan wel generiek is. Naargelang de aard van de marktomstandigheden en de aard van de technologische

Determinanten van horizontale mismatch

ontwikkeling kunnen beide soorten vaardigheden al dan niet een comparatief voordeel hebben omwille van al dan niet substitueerbaar met de vaardigheden voortgebracht door andere richtingen. Een effect van de beroepsspecificiteit kan een indicatie vormen voor de mate waarin dit het geval is vanuit het oogpunt van het bedrijfsleven. Omdat comparatieve voordelen en substitueerbaarheid ook beïnvloed worden door marktomstandigheden (of lonen) en door de kost van eventuele bedrijfinterne opleidingen is het mechanisme dat hier speelt niet a priori aan te wijzen. Gezien de invloed die deze factoren uitoefenen op de kans op een betere match is verder onderzoek op dit terrein uitermate aangewezen.

7. Suggesties voor verder onderzoek

Het belangrijkste opzet van de analyses gepresenteerd in dit rapport is een eerst exploratie van de factoren die een invloed uitoefenen op de kans dat jongeren bij hun overgang van school naar werk een beter match realiseren tussen de richting waarin ze uit het onderwijs uitstromen en het beroep waarin ze hun eerste stappen zetten in hun arbeidsloopbaan. Deze eerste exploratie moet een platform bieden van waarop de analyse van een aantal meer specifieke aspecten van de problematiek kunnen worden aangevat.

Op minstens drie niveaus presenteren zich belangrijke kwesties die het voorwerp dienen te zijn van verder onderzoek.

Een eerste niveau is dat van de gebruikte schattingsmethoden. Wat betreft de werkwijze die werd gevolgd in de voorliggende analyses zijn in minstens twee opzichten verbeteringen mogelijk. In de eerste plaats is het nodige om de hier gerapporteerde resultaten te toetsen aan schattingen op basis van een methode die beter is aangepast aan het ordinale karakter van de gebruikte maatstaf voor horizontale (mis)match. In de tweede plaats wordt in deze paper enkel gebruik gemaakt van een zogeheten gereduceerde vormmodel. Dit betekent dat men wel een zicht krijgt op mogelijke verbanden, maar geen uitspraken mogelijk zijn inzake causaliteit of structurele verbanden.

Een tweede niveau is dat van de gebruikte maatstaf van horizontale mismatch. De keuze van de meest adequate afhankelijke variabele blijft een erg belangrijke, maar moeilijke kwestie. In de eerste sectie van deze tekst hebben we geargumenteed dat de keuze voor de subjectieve maatstaf terecht is. Maar een confrontatie met de resultaten van analyses op basis van de objectieve of de statistische maatstaf kan nuttig zijn om deze keuze verder te rechtvaardigen. Het is bovendien niet ondenkbaar dat welk soort maatstaf te verkiezen is, afhangt van de problematiek die men wil analyseren. Misschien is een subjectieve maatstaf meer adequaat als men vooral een zicht wil krijgen om hoe (mis)match het gedrag van jongeren beïnvloedt maar is een objectieve maatstaf meer richtinggevend als men de effecten op de productiviteit wil bestuderen. Bovendien blijft er de vraag in welke mate horizontale en verticale mismatch in mekaars verlengde liggen of causaal verbonden zijn. In de meeste onderwijssystemen is er een relatie tussen niveau en richting. Daarom pleiten sommige onderzoekers om de analyses in eerste instantie te richten op het niveau van het curriculum als combinatie van niveau en richting.

Een derde niveau is dat van de verder te analyseren inhoudelijke vragen. In welke mate is de situatie van mismatch een tijdelijke of een blijvende toestand? En, vooral, in welke mate heeft een (betere of slechtere) match inderdaad een invloed op de arbeidsmarktresultaten, zoals lonen en tevredenheid met de job?

BIJLAGE 1

Subjectieve maatstaf horizontale mismatch eerste job * Opgenomen in regressie

	Opgenomen in regressie		Totaal
	Nee	Ja	
subjectieve maatstaf horizontale mismatch			
helemaal niet	35,6%	33,3%	33,6%
enigszins	18,4%	21,4%	21,0%
helemaal	38,9%	45,3%	44,5%
niet berekend	7,1%		,8%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Geslacht * Opgenomen in regressie

	Opgenomen in regressie		Totaal
	Nee	Ja	
Geslacht			
man	53,4%	50,2%	50,6%
vrouw	46,6%	49,8%	49,4%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Etnische afkomst * Opgenomen in regressie

	Opgenomen in regressie		Totaal
	Nee	Ja	
Etnische afkomst			
Autochtoon	80,3%	88,9%	87,9%
Allochtoon	9,5%	4,3%	4,9%
Overige	10,2%	6,8%	7,2%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Determinanten van horizontale mismatch

*Opleidingsniveau moeder * Opgenomen in regressie*

		Opgenomen in regressie		Totaal
		Nee	Ja	
Opleidingsniveau moeder	lager onderwijs	21,0%	15,2%	15,8%
	lager so/leercontract	17,6%	19,9%	19,6%
	hoger so/postsec. niet ho	26,7%	32,3%	31,7%
	hoger onderwijs	21,0%	22,5%	22,3%
	onbekend	13,7%	10,1%	10,5%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Beroepssituatie vader bij verlaten so van respondent * Opgenomen in regressie

		Opgenomen in regressie		Totaal
		Nee	Ja	
beroepssituatie vader bij verlaten so van respondent	arbeider/helper	22,8%	25,8%	25,4%
	bediende	20,1%	22,3%	22,0%
	openbare sector	19,1%	20,2%	20,1%
	zelfstandige	17,7%	17,6%	17,6%
	onbekend	20,2%	14,2%	14,9%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Parcours door secundair onderwijs * Opgenomen in regressie

		Opgenomen in regressie		Totaal
		Nee	Ja	
Parcours door secundair onderwijs	overgezet en waterval	13,7%	11,8%	12,1%
	normaal gevorderd, wel waterval	14,7%	15,4%	15,3%
	overgezet, geen waterval	16,7%	18,9%	18,6%
	normaal gevorderd, geen waterval	46,0%	53,9%	52,9%
	Parcours onbekend	9,0%		1,1%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Inschatting studieresultaten secundair onderwijs * Opgenomen in regressie

		Opgenomen in regressie		Totaal
		Nee	Ja	
Inschatting studieresultaten secundair onderwijs	1e kwart	29,5%	38,3%	37,3%
	2e kwart	30,9%	43,4%	41,9%
	3e kwart	9,1%	13,0%	12,5%
	4e kwart	8,8%	5,3%	5,7%
	onbekend	21,8%		2,6%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Onderwijsniveau bij eerste job * Opgenomen in regressie

		Opgenomen in regressie		Totaal
		Nee	Ja	
Onderwijsniveau bij eerste job	Geen SO	34,4%	10,3%	13,1%
	6BSO	6,8%	8,2%	8,1%
	7BSO	7,1%	11,0%	10,5%
	TSO/KSO	14,5%	17,8%	17,4%
	ASO	5,1%	7,0%	6,8%
	HOBUC	18,4%	27,6%	26,6%
	HOBUC2	4,8%	5,4%	5,4%
	UNIV	9,0%	12,7%	12,2%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Stage gevolgd tijdens studieloopbaan * Opgenomen in regressie

		Opgenomen in regressie		Totaal
		Nee	Ja	
Stage gevolgd tijdens studieloopbaan	nee	45,1%	32,0%	33,5%
	ja	52,8%	68,0%	66,2%
	onbekend	2,2%		,3%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Gewerkt als student tijdens studieloopbaan * Opgenomen in regressie

	Opgenomen in regressie		Totaal
	Nee	Ja	
Gewerkt als student nee tijdens studieloopbaan	34,4%	20,1%	21,8%
ja	59,6%	79,9%	77,5%
onbekend	6,0%		,7%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Betrokkenheid bij vereniging * Opgenomen in regressie

	Opgenomen in regressie		Totaal
	Nee	Ja	
Betrokkenheid bij Geen Lid vereniging	47,2%	40,8%	41,6%
Lid	30,9%	33,0%	32,7%
Leiding	20,1%	26,2%	25,5%
Onbekend	1,9%		,2%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Vrijwilligerswerk * Opgenomen in regressie

	Opgenomen in regressie		Totaal
	Nee	Ja	
Vrijwilligerswerk ja	11,4%	13,7%	13,5%
nee	87,2%	86,3%	86,4%
Onbekend	1,4%		,2%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Rijbewijs op moment verlaten school * Opgenomen in regressie

	Opgenomen in regressie		Totaal
	Nee	Ja	
Rijbewijs op moment verlaten school Nee	50,3%	38,1%	39,5%
Ja	49,7%	61,9%	60,5%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Samengewoond voor eerste job * Opgenomen in regressie

		Opgenomen in regressie		Totaal
		Nee	Ja	
Samengewoond voor eerste job	Nee	57,3%	51,6%	52,2%
	Ja	42,1%	48,4%	47,7%
	Onbekend	,6%		,1%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Kind voor eerste job * Opgenomen in regressie

		Opgenomen in regressie		Totaal
		Nee	Ja	
Kind voor eerste job	Nee	83,0%	84,3%	84,1%
	Ja	17,0%	15,7%	15,9%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Aantal vermelde zoekkanalen job 1 * Opgenomen in regressie

		Opgenomen in regressie		Totaal
		Nee	Ja	
Aantal vermelde zoekkanalen job 1	0	10,6%	12,8%	12,5%
	1	11,9%	10,5%	10,6%
	2	15,0%	15,4%	15,4%
	3	10,8%	12,4%	12,2%
	4	11,1%	12,7%	12,5%
	5	10,2%	12,3%	12,1%
	6	7,3%	9,9%	9,5%
	7	4,2%	6,6%	6,3%
	8	3,5%	3,9%	3,9%
	9	1,9%	2,1%	2,0%
	10	,9%	1,1%	1,1%
	11	,3%	,2%	,2%
	12		,1%	,1%
	13		,1%	,1%
Wel gezocht geen zoekkanaal opgegeven		12,3%		1,5%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Ooit gezocht naar job * Opgenomen in regressie

		Opgenomen in regressie		Totaal
		Nee	Ja	
Ooit gezocht naar job	Nee	10,6%	12,8%	12,5%
	Ja	89,4%	87,2%	87,5%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Wenste u aanvankelijk een voltijdse of een deeltijdse job of had u geen voorkeur? * Opgenomen in regressie

		Opgenomen in regressie		Totaal
		Nee	Ja	
Wenste u aanvankelijk een voltijds voltijdse of een deeltijdse job of had u geen deeltijds voorkeur?		75,6%	82,0%	81,3%
		8,2%	5,9%	6,2%
	geen voorkeur	16,2%	12,0%	12,5%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Wenste u aanvankelijk een job als zelfstandige of als loontrekkende of had u geen voorkeur? * Opgenomen in regressie

		Opgenomen in regressie		Totaal
		Nee	Ja	
Wenste u aanvankelijk een job als zelfstandige of als loontrekkende of had u geen voorkeur?	zelfstandige	8,5%	6,2%	6,4%
	loontrekkende	76,7%	82,8%	82,0%
	geen voorkeur	14,8%	11,1%	11,5%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Het is beter om gelijk welk werk aan te nemen dan om werkloos te zijn * Opgenomen in regressie

		Opgenomen in regressie		Totaal
		Nee	Ja	
Het is beter om gelijk welk werk aan te nemen dan om werkloos te zijn	Geen voorkeur	13,6%	8,8%	9,4%
	Niet akkoord	56,9%	59,2%	58,9%
	Wel akkoord	29,5%	32,0%	31,7%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Soort werk is niet belangrijk, als men maar geld verdient * Opgenomen in regressie

		Opgenomen in regressie		Totaal
		Nee	Ja	
Soort werk is niet belangrijk, als men maar geld verdient	Geen voorkeur	13,6%	8,8%	9,4%
	Niet akkoord	20,2%	13,6%	14,4%
	Wel akkoord	66,2%	77,6%	76,3%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Mate van arbeidsmarktinfo op school * Opgenomen in regressie

		Opgenomen in regressie		Totaal
		Nee	Ja	
Ooit arbeidsmarktinfo op school	,00	22,2%	9,8%	11,2%
	1,00	17,0%	13,9%	14,3%
	2,00	11,6%	17,1%	16,4%
	3,00	14,2%	17,1%	16,7%
	4,00	14,2%	14,9%	14,8%
	5,00	11,9%	15,0%	14,6%
	6,00	9,0%	12,3%	11,9%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vindkanaal eigen classificatie * Opgenomen in regressie

		Opgenomen in regressie		Totaal
		Nee	Ja	
Vindkanaal	VDAB	6,5%	7,4%	7,3%
	Interim	13,3%	14,6%	14,4%
	Advertenties	6,8%	9,1%	8,8%
	Persoonlijke relaties	21,5%	21,2%	21,3%
	Vrije sollicitatie	11,7%	16,2%	15,7%
	School	5,4%	6,5%	6,3%
	Via vroegere werkgever	9,3%	8,0%	8,2%
	Werkgever zoekt contact	8,0%	9,6%	9,4%
	Andere	9,0%	7,4%	7,6%
	Geen antwoord	8,6%		1,0%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Grootte onderneming eerste job tot op 26 jaar * Opgenomen in regressie

		Opgenomen in regressie		Totaal
		Nee	Ja	
Grootte onderneming	minder dan 10 werknemers	27,4%	24,6%	24,9%
	10-49 werknemers	25,8%	27,4%	27,2%
	50-249 werknemers	16,8%	22,1%	21,4%
	250 en meer werknemers	17,8%	20,9%	20,6%
	onbekend	12,2%	5,0%	5,9%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

NACE code bedrijf eerste job * Opgenomen in regressie

	Opgenomen in regressie		Totaal
	Nee	Ja	
NACE code bedrijf eerste job			
Industrie	19,3%	20,9%	20,7%
Bouwnijverheid	4,8%	5,1%	5,0%
Groot en kleinhandel	15,3%	14,7%	14,8%
Horeca	7,4%	4,0%	4,4%
Vervoer, opslag, com.	4,2%	5,4%	5,2%
Financiële sector	1,9%	4,3%	4,0%
Onr. Goed., dienst bedrijven	7,9%	12,7%	12,1%
Openbaar bestuur	2,6%	3,7%	3,6%
Onderwijs	8,8%	9,5%	9,4%
Gez.zorg en maatsch. dienst	9,1%	12,9%	12,5%
Gem.-, soc. en pers. voorz.	2,8%	3,6%	3,5%
Andere	16,0%	3,1%	4,6%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

	Opgenomen in regressie		Totaal
	Nee	Ja	
Gemiddelde score			
Herfindahl opleiding	.2810	.2920	.2911
Herfindahl beroep	.1061	.1346	.1320
Zoekduur	3,3maand	2,6 maand	2,6 maand

BIJLAGE 2

Geslacht * subjectieve maatstaf horizontale mismatch

		subjectieve maatstaf horizontale mismatch			N
		helemaal niet	enigszins	helemaal	
geslacht	man	36,4%	22,5%	41,1%	2442
	vrouw	30,3%	20,2%	49,5%	2419
<i>Totaal</i>		<i>33,3%</i>	<i>21,4%</i>	<i>45,3%</i>	<i>4861</i>

Chi² : 35.587***, Kandall's tau-b: .079***

Etnische afkomst * subjectieve maatstaf horizontale mismatch

		subjectieve maatstaf horizontale mismatch			N
		helemaal niet	enigszins	helemaal	
Etnische afkomst	Autochtoon	31,9%	21,8%	46,3%	4321
	Allochtoon	53,6%	13,7%	32,7%	211
	Overigen	38,9%	20,4%	40,7%	329
<i>Totaal</i>		<i>33,3%</i>	<i>21,4%</i>	<i>45,3%</i>	<i>4861</i>

Chi² : 47.672***, Kandall's tau-b: -.068***

Opleidingsniveau moeder * subjectieve maatstaf horizontale mismatch

		subjectieve maatstaf horizontale mismatch			N
		helemaal niet	enigszins	helemaal	
opleidingsniveau moeder	lager onderwijs	44,9%	17,8%	37,3%	737
	lager so/leercontract	33,9%	20,7%	45,4%	966
	hoger so/postsec. niet ho	30,5%	22,1%	47,5%	1572
	hoger onderwijs	26,1%	24,6%	49,3%	1095
<i>Totaal</i>		<i>32,6%</i>	<i>21,7%</i>	<i>45,8%</i>	<i>4370</i>

Chi² : 75.538***, Kandall's tau-b: .089***

Beroepssituatie vader * subjectieve maatstaf horizontale mismatch

		subjectieve maatstaf horizontale mismatch			N
		helemaal niet	enigszins	helemaal	
beroepssituatie vader bij verlaten so van respondent	arbeider/helper	38,8%	17,6%	43,6%	1252
	bediende	28,9%	21,4%	49,6%	1082
	openbare sector	30,3%	24,6%	45,1%	983
	zelfstandige	29,7%	23,6%	46,7%	856
<i>Totaal</i>		<i>32,4%</i>	<i>21,5%</i>	<i>46,2%</i>	<i>4173</i>

Chi² : 43.349***

Parcours door secundair onderwijs * subjectieve maatstaf horizontale mismatch

		subjectieve maatstaf horizontale mismatch			N
		helemaal niet	enigszins	helemaal	
Parcours door secundair onderwijs	overgezet en waterval	48,1%	16,5%	35,4%	576
	normaal gevorderd, wel waterval	34,7%	17,1%	48,2%	749
	overgezet, geen waterval	40,6%	23,4%	36,0%	917
	normaal gevorderd, geen waterval	27,1%	22,9%	49,9%	2619
<i>Totaal</i>		<i>33,3%</i>	<i>21,4%</i>	<i>45,3%</i>	<i>4861</i>

Chi² : 143.885***, Kandall's tau-b: .111***

Inschatting studieresultaten secundair onderwijs * subjectieve maatstaf horizontale mismatch

		subjectieve maatstaf horizontale mismatch			N
		helemaal niet	enigszins	helemaal	
inschatting studieresultaten secundair onderwijs	1e kwart	28,1%	22,3%	49,6%	1862
	2e kwart	32,6%	22,5%	44,9%	2109
	3e kwart	43,1%	16,5%	40,4%	631
	4e kwart	52,9%	17,8%	29,3%	259
<i>Totaal</i>		<i>33,3%</i>	<i>21,4%</i>	<i>45,3%</i>	<i>4861</i>

Chi² : 99.732***, Kandall's tau-b: -.102***

Onderwijsniveau bij * subjectieve maatstaf horizontale mismatch

	subjectieve maatstaf horizontale mismatch			N
	helemaal niet	enigszins	helemaal	
Onderwijsniveau bij				
Geen SO	59,3%	13,8%	26,9%	501
6BSO	48,0%	12,0%	40,0%	400
7BSO	33,6%	18,6%	47,8%	533
TSO/KSO	44,3%	22,3%	33,3%	864
ASO	67,1%	16,8%	16,2%	340
HOBUC	13,5%	23,1%	63,4%	1344
HOBUC2	20,1%	30,7%	49,2%	264
UNIV	17,2%	29,6%	53,2%	615
<i>Totaal</i>	<i>33,3%</i>	<i>21,4%</i>	<i>45,3%</i>	<i>4861</i>

Chi² : 799.691***, Kandall's tau-b: .212***

Stage gevolgd tijdens studieloopbaan * subjectieve maatstaf horizontale mismatch

	subjectieve maatstaf horizontale mismatch			N
	helemaal niet	enigszins	helemaal	
Stage gevolgd tijdens				
nee	45,3%	20,6%	34,0%	1555
ja	27,7%	21,7%	50,6%	3306
<i>Totaal</i>	<i>33,3%</i>	<i>21,4%</i>	<i>45,3%</i>	<i>4861</i>

Chi² : 163.770***, Kandall's tau-b: .171***

Gewerkt als student tijdens studieloopbaan * subjectieve maatstaf horizontale mismatch

	subjectieve maatstaf horizontale mismatch			N
	helemaal niet	enigszins	helemaal	
Gewerkt als student				
nee	40,2%	20,5%	39,2%	979
ja	31,6%	21,6%	46,8%	3882
<i>Totaal</i>	<i>33,3%</i>	<i>21,4%</i>	<i>45,3%</i>	<i>4861</i>

Chi² : 28.005***, Kandall's tau-b: .070***

Determinanten van horizontale mismatch

Betrokkenheid bij vereniging * subjectieve maatstaf horizontale mismatch

		subjectieve maatstaf horizontale mismatch			N
		helemaal niet	enigszins	helemaal	
Betrokkenheid vereniging	bij Geen Lid	37,5%	19,1%	43,4%	1984
	Lid	34,4%	21,9%	43,7%	1604
	Leiding	25,5%	24,4%	50,2%	1273
<i>Totaal</i>		<i>33,3%</i>	<i>21,4%</i>	<i>45,3%</i>	<i>4861</i>

Chi² : 54.248***, Kandall's tau-b: .069***

Vrijwilligerswerk * subjectieve maatstaf horizontale mismatch

		subjectieve maatstaf horizontale mismatch			N
		helemaal niet	enigszins	helemaal	
Vrijwilligerswerk	ja	25,4%	24,0%	50,6%	668
	nee	34,6%	21,0%	44,5%	4193
<i>Totaal</i>		<i>33,3%</i>	<i>21,4%</i>	<i>45,3%</i>	<i>4861</i>

Chi² : 21.629***, Kandall's tau-b: -.055***

Rijbewijs op moment verlaten school * subjectieve maatstaf horizontale mismatch

		subjectieve maatstaf horizontale mismatch			N
		helemaal niet	enigszins	helemaal	
Rijbewijs op moment verlaten school	Nee	44,9%	18,2%	37,0%	1851
	Ja	26,2%	23,4%	50,4%	3010
<i>Totaal</i>		<i>33,3%</i>	<i>21,4%</i>	<i>45,3%</i>	<i>4861</i>

Chi² : 180.521***, Kandall's tau-b: .165***

Reeds samengewoond voor eerste job * subjectieve maatstaf horizontale mismatch

		subjectieve maatstaf horizontale mismatch			N
		helemaal niet	enigszins	helemaal	
Samengewoond voor eerste job	Nee	33,4%	23,9%	42,7%	2507
	Ja	33,3%	18,7%	48,0%	2354
<i>Totaal</i>		<i>33,3%</i>	<i>21,4%</i>	<i>45,3%</i>	<i>4861</i>

Chi² : 22.974***, Kandall's tau-b: .032*

Kind voor eerste job * subjectieve maatstaf horizontale mismatch

		subjectieve maatstaf horizontale mismatch			N
		helemaal niet	enigszins	helemaal	
Kind voor eerste job	Nee	32,0%	22,3%	45,7%	4097
	Ja	40,2%	16,5%	43,3%	764
<i>Totaal</i>		<i>33,3%</i>	<i>21,4%</i>	<i>45,3%</i>	<i>4861</i>

Chi² : 23.676***, Kandall's tau-b: -.039**

Aantal vermelde zoekkanalen * subjectieve maatstaf horizontale mismatch

		subjectieve maatstaf horizontale mismatch			N
		helemaal niet	enigszins	helemaal	
Aantal vermelde zoekkanalen	,00	25,7%	16,6%	57,7%	622
	1,00	27,0%	22,4%	50,6%	508
	2,00	29,2%	15,8%	55,0%	751
	3,00	33,9%	18,6%	47,5%	602
	4,00	34,3%	25,7%	40,0%	618
	5,00	37,5%	24,1%	38,5%	598
	6,00	39,0%	24,4%	36,5%	479
	7,00	36,6%	24,4%	39,1%	320
	8,00	47,4%	23,7%	28,9%	190
	9,00	44,0%	29,0%	27,0%	100
	10,00	32,7%	25,5%	41,8%	55
	11,00	54,5%	18,2%	27,3%	11
	12,00	33,3%	66,7%		3
	13,00	25,0%	25,0%	50,0%	4
<i>Totaal</i>		<i>33,3%</i>	<i>21,4%</i>	<i>45,3%</i>	<i>4861</i>

Chi² : 165.935***, Kandall's tau-b: -.126***

Determinanten van horizontale mismatch

Ooit gezocht naar job * subjectieve maatstaf horizontale mismatch

		subjectieve maatstaf horizontale mismatch			N
		helemaal niet	enigszins	helemaal	
Ooit gezocht naar job	Nee	25,7%	16,6%	57,7%	622
	Ja	34,4%	22,1%	43,5%	4239
<i>Totaal</i>		<i>33,3%</i>	<i>21,4%</i>	<i>45,3%</i>	<i>4861</i>

Chi² : 44.387***, Kandall's tau-b: -.084***

Wenste u aanvankelijk een voltijdse of een deeltijdse job of had u geen voorkeur? * subjectieve maatstaf horizontale mismatch

		subjectieve maatstaf horizontale mismatch			N
		helemaal niet	enigszins	helemaal	
Wenste u aanvankelijk een voltijds voltijdse of een deeltijdse job of had u geen deeltijds voorkeur?		32,4%	21,6%	46,0%	3987
		38,8%	19,4%	41,9%	289
	geen voorkeur	37,3%	20,5%	42,2%	585
<i>Totaal</i>		<i>33,3%</i>	<i>21,4%</i>	<i>45,3%</i>	<i>4861</i>

Chi² : 9.691*, Kandall's tau-b: -.037**

Wenste u aanvankelijk een job als zelfstandige of als loontrekkende of had u geen voorkeur? * subjectieve maatstaf horizontale mismatch

		subjectieve maatstaf horizontale mismatch			N
		helemaal niet	enigszins	helemaal	
Wenste u aanvankelijk een zelfstandige job als zelfstandige of als loontrekkende of had u geen loontrekkende voorkeur?		31,1%	16,1%	52,8%	299
		33,4%	21,9%	44,7%	4023
	geen voorkeur	34,3%	20,4%	45,3%	539
<i>Totaal</i>		<i>33,3%</i>	<i>21,4%</i>	<i>45,3%</i>	<i>4861</i>

Chi² : 9.350, Kandall's tau-b: -.018

Het is beter om gelijk welk werk aan te nemen dan om werkloos te zijn * subjectieve maatstaf horizontale mismatch

		subjectieve maatstaf horizontale mismatch			N
		helemaal niet	Enigszins	helemaal	
Het is beter om gelijk welk werk aan te nemen dan om werkloos te zijn	Geen voorkeur	33,2%	20,3%	46,5%	428
	Nee	35,3%	20,2%	44,5%	2877
	Ja	29,8%	23,8%	46,5%	1556
<i>Totaal</i>		<i>33,3%</i>	<i>21,4%</i>	<i>45,3%</i>	<i>4861</i>

Chi² : 16.460**, Kandall's tau-b: .025

Soort werk is niet belangrijk, als men maar geld verdient * subjectieve maatstaf horizontale mismatch

		subjectieve maatstaf horizontale mismatch			N
		helemaal niet	enigszins	helemaal	
Soort werk is niet belangrijk, als men maar geld verdient	Geen voorkeur	33,4%	20,1%	46,5%	428
	Nee	49,4%	15,6%	35,0%	660
	Ja	30,5%	22,5%	47,0%	3773
<i>Totaal</i>		<i>33,3%</i>	<i>21,4%</i>	<i>45,3%</i>	<i>4861</i>

Chi² : 90.988***, Kandall's tau-b: .077***

Mate van arbeidsmarktinfo op school * subjectieve maatstaf horizontale mismatch

			subjectieve maatstaf horizontale mismatch			N
			helemaal niet	Enigszins	helemaal	
Mate arbeidsmarktinfo op school	van	0	49,2%	18,4%	32,5%	474
	op	1	43,8%	18,9%	37,3%	676
		2	29,6%	20,7%	49,6%	830
		3	31,6%	21,7%	46,7%	829
		4	29,4%	20,9%	49,7%	724
		5	28,5%	23,7%	47,8%	730
		6	27,1%	24,7%	48,2%	598
<i>Totaal</i>			<i>33,3%</i>	<i>21,4%</i>	<i>45,3%</i>	<i>4861</i>

Chi² : 122.403***, Kandall's tau-b: .093***

Determinanten van horizontale mismatch

Vindkanaal eigen classificatie * subjectieve maatstaf horizontale mismatch

		subjectieve maatstaf horizontale mismatch			N
		helemaal niet	enigszins	helemaal	
Vindkanaal	VDAB	35,1%	26,2%	38,7%	362
	Interim	67,6%	16,6%	15,8%	709
	Advertenties	29,4%	29,4%	41,2%	442
	Persoonlijke relaties	42,7%	21,1%	36,1%	1032
	Vrije sollicitatie	22,6%	20,6%	56,8%	787
	School	9,6%	24,5%	65,9%	314
	Via vroegere werkgever	18,3%	15,2%	66,6%	389
	Werkgever zoekt contact	14,2%	19,8%	66,0%	465
	Andere	27,1%	24,4%	48,5%	361
Totaal		33,3%	21,4%	45,3%	4861

Chi² : 773.475****

Grootte onderneming tot op 26 jaar * subjectieve maatstaf horizontale mismatch

		subjectieve maatstaf horizontale mismatch			N
		helemaal niet	enigszins	helemaal	
grootte onderneming	min 10 werknemers	33,4%	21,1%	45,6%	1196
	10-49 werknemers	31,4%	22,1%	46,5%	1332
	50-249 werknemers	34,3%	22,9%	42,7%	1072
	250 en meer werknemers	35,3%	20,5%	44,2%	1017
Totaal		33,4%	21,7%	44,9%	4617

Chi² : 6.948, Kandall's tau-b: -.163

Bedrijfssector * subjectieve maatstaf horizontale mismatch

		subjectieve maatstaf horizontale mismatch			N
		helemaal niet	enigszins	helemaal	
Bedrijfssector	Industrie	48,9%	19,3%	31,9%	1017
	Bouwnijverheid	28,5%	24,8%	46,7%	246
	Groot en kleinhandel	49,2%	21,4%	29,5%	716
	Horeca	56,5%	13,0%	30,6%	193
	Vervoer, opslag, comm.	44,1%	24,9%	31,0%	261
	Financiële sector	26,1%	30,8%	43,1%	211
	Onr. goederen, dienst bedr.	27,1%	27,6%	45,4%	617
	Openbaar bestuur	33,5%	28,0%	38,5%	182
	Onderwijs	7,6%	17,1%	75,3%	462
	Gez.zorg en maatsch. dienst	9,9%	16,5%	73,6%	629
	Gem., soc. en pers. voorz.	27,1%	16,9%	55,9%	177
	Andere	32,7%	26,7%	40,7%	150
<i>Totaal</i>		<i>33,3%</i>	<i>21,4%</i>	<i>45,3%</i>	<i>4861</i>

Chi² : 739.027***

		subjectieve maatstaf horizontale mismatch			Totaal
		helemaal niet	enigszins	helemaal	
Gemiddelde waarde	Herfindahl opleiding	.2147	.2625	.3628	.2920
	Herfindal beroep	.0836	.1221	.1781	.1346
	Zoekduur	3,6 maand	2,7 maand	1,7 maand	2,6 maand

Bijlage 3

Tabel B1 OLS regressie subj. Maatstaf naar onderwijsniveau

<i>GEEN SO (N = 501)</i>	MODEL 1	MODEL 2	MODEL 3	MODEL 4	MODEL 5	MODEL 6	MODEL 7
Man	,019	,036	,017	,034	,047	,052	,038
Allochtoon	-,078	-,080	-,074	-,067	-,061	-,051	-,053
Overige niet belgen	,098*	,103*	,110*	,110**	,109**	,116**	,123**
Opleiding moeder LSO	,016	,018	,019	,031	,038	,041	,050
Opleiding moeder HSO	-,003	,015	,002	,033	,055	,068	,060
Opleiding moeder HO	-,075	-,038	-,035	-,048	-,052	-,044	-,051
Opleiding moeder onbekend	-,011	,010	,001	-,017	,005	,000	,007
Beroep vader onbekend	-,071	-,056	-,043	-,074	-,050	-,060	-,069
Vader arbeider	-,090	-,079	-,057	-,111	-,093	-,109	-,105
Vader bediende	-,105	-,099	-,094	-,121*	-,104*	-,106*	-,102*
Vader openbare sector	-,162**	-,150**	-,134*	-,203***	-,161**	-,153**	-,151**
Geen waterval, wel overzitten		-,185***	-,150**	-,145**	-,153**	-,134*	-,123*
Wel waterval, niet overzitten		-,055	-,038	-,012	-,014	-,027	-,027
Wel waterval, wel overzitten		-,294***	-,254***	-,242***	-,214***	-,216***	-,198***
Inschatting studieresultaten k2		-,019	,023	,049	,049	,080	,090
Inschatting studieresultaten k3		-,129*	-,114	-,083	-,060	-,036	-,026
Inschatting studieresultaten k4		-,098	-,064	-,003	,017	,054	,045
Stage tijdens onderwijs		-,013	-,020	-,003	-,011	-,035	-,038
Werkte als student		,046	,041	,031	,022	,022	,025
Rijbewijs bij verlaten onderwijs		,091*	,056	,064	,062	,065	,064
Lid van vereniging		-,061	-,059	-,059	-,053	-,047	-,046
Leiding van vereniging		,024	,016	,005	,012	,015	,016
Vrijwilligerswerk		-,048	-,070	-,057	-,058	-,050	-,056
Samenwonen voor eerste job			,045	,030	,022	,016	,022
Kind voor eerste job			-,057	-,049	-,047	-,056	-,061
Ooit gezocht naar een job			-,074	-,016	-,017	-,033	-,033
Zocht naar deeltijdse baan			-,056	-,064	-,054	-,054	-,055
Geen voorkeur voor regime			,003	,017	,020	,024	,031
Zocht naar baan als zelfstandige			-,016	-,007	-,014	-,002	-,005
Geen voorkeur voor aard			-,055	-,043	-,052	-,046	-,053
Beter gelijk welk werk: na			-,030	-,051	-,022	-,029	-,032
Beter gelijk welk werk: mo			-,345	-,257	-,060	-,012	,067
Soort werk niet belangrijk: na			,001	,005	-,032	-,043	-,034
Soort werk belangrijk: mo			,331	,241	,035	-,028	-,097
Ooit arbeidsmarktinfo op school			,167***	,130**	,139***	,141***	,144***
Aantal vermelde zoekkanalen			-,129*	-,073	-,069	-,053	-,055
Zoekduur naar eerste job			,018	,053	,064	,053	,055
Interim				-,098	-,037	-,031	,004
Advertenties				,086	,093	,105	,122*
Persoonlijke Relaties				,045	,078	,097	,108
Vrije sollicitatie				,105	,141*	,149*	,154*

Determinanten van horizontale mismatch

School				,189***	,197***	,209***	,209***
Vroegere werkgever				,288***	,290***	,293***	,283***
Contact door werkgever				,037	,039	,056	,065
Ander vindkanaal				,022	,006	-,003	-,004
Grootte onbekend					,071	,078	,088
Minder dan 10 werknemers					,097	,101	,102
10-49 werknemers					,063	,068	,071
50-249 werknemers					,025	,032	,029
Bouwsector					,082	,071	,054
Groot- en kleinhandel					,052	,055	,058
Horeca					-,012	-,016	-,016
Vervoer en communicatie					-,048	-,048	-,040
Financiële sector					-,019	-,018	-,010
Onr.goed, verhuur, dienst bedr					-,085	-,086*	-,096*
Openbaar bestuur					-,048	-,047	-,065
Onderwijs					,023	,026	,014
Gezondzorg, maatsch dienst					,096*	,080	,069
Gemeenschaps en soc.cult					,028	,023	,002
Overige sectoren					,075	,067	,056
Herfindahl opleiding						,148***	,154***
Herfindahl beroep							,163***
<i>Adjusted R2</i>	<i>.020</i>	<i>.098</i>	<i>.129</i>	<i>.244</i>	<i>.264</i>	<i>.281</i>	<i>.305</i>

Standardized Coefficients - *** = sign. < .001, ** = sign. < .01, * = sign. < .05

Tabel B2 OLS regressie subj. Maatstaf naar onderwijsniveau

<i>ENKEL SO (N = 2137)</i>	MODEL 1	MODEL 2	MODEL 3	MODEL 4	MODEL 5	MODEL 6	MODEL 7
Man	-,001	-,004	-,029	-,009	,057*	,057*	,041
Allochtoon	-,034	-,015	-,007	-,005	,008	,012	,004
Overige niet belgen	-,056**	-,042*	-,033	-,033	-,028	-,026	-,028
Opleiding moeder LSO	,036	,049	,039	,032	,026	,028	,025
Opleiding moeder HSO	,030	,062*	,055	,043	,045	,046	,044
Opleiding moeder HO	-,015	,028	,022	,007	-,002	,002	,002
Opleiding moeder onbekend	,044	,046	,042	,037	,030	,031	,028
Beroep vader onbekend	-,012	-,024	-,006	-,007	-,005	-,007	-,015
Vader arbeider	-,023	-,043	-,034	-,036	-,027	-,030	-,037
Vader bediende	-,047	-,026	-,011	-,014	-,005	-,006	-,016
Vader openbare sector	-,034	-,024	,003	-,001	-,003	-,002	-,009
Geen waterval, wel overzitten		-,013	-,017	-,007	-,004	,003	,000
Wel waterval, niet overzitten		-,012	-,019	-,008	-,005	-,001	-,001
Wel waterval, wel overzitten		-,051*	-,047	-,036	-,026	-,015	-,013
Inschatting studieresultaten k2		-,026	-,009	,003	,008	,009	,008
Inschatting studieresultaten k3		-,039	-,031	-,017	-,010	-,006	-,006
Inschatting studieresultaten k4		-,033	-,022	-,005	-,003	,000	,000
6BSO		,190***	,206***	,208***	,159***	,099**	,101**
7BSO		,293***	,298***	,282***	,248***	,202***	,210***
TSO/KSO		,210***	,214***	,213***	,203***	,173***	,174***
Stage tijdens onderwijs		,038	,027	,007	-,006	-,024	-,023
Ooit hoger onderwijs begonnen		-,049	-,046	-,033	-,061*	-,061*	-,072**
Werkte als student		,030	,019	,017	,004	,003	,006
Rijbewijs bij verlaten onderwijs		,060**	,043	,041	,046*	,035	,031
Lid van vereniging		,013	,008	,008	,004	,007	,000
Leiding van vereniging		,054*	,044	,042	,034	,037	,029
Vrijwilligerswerk		,006	,018	,012	-,004	-,004	-,004
Samenwonen voor eerste job			,009	,006	,012	,009	,011
Kind voor eerste job			,000	-,007	-,008	-,008	-,003
Ooit gezocht naar een job			-,040	-,011	-,014	-,020	-,020
Zocht naar deeltijdse baan			-,053*	-,057**	-,053**	-,049*	-,047*
Geen voorkeur voor regime			-,034	-,036	-,040	-,038	-,037
Zocht naar baan als zelfstandige			,010	,016	,017	,012	,013
Geen voorkeur voor aard			-,042	-,028	-,030	-,035	-,038
Beter gelijk welk werk: na			-,031	-,023	-,026	-,025	-,022
Beter gelijk welk werk: mo			,038	,061	,037	,045	,050
Soort werk niet belangrijk: na			-,071***	-,064**	-,048*	-,048*	-,042*
Soort werk belangrijk: mo			-,028	-,055	-,038	-,041	-,047
Ooit arbeidsmarktinfo op school			,029	,030	,043*	,043*	,037
Aantal vermelde zoekkanalen			-,134***	-,090***	-,082***	-,073**	-,067**
Zoekduur naar eerste job			-,061**	-,048*	-,069***	-,063**	-,068***
Interim				-,202***	-,159***	-,161***	-,156***
Advertenties				,011	,018	,014	,016
Persoonlijke Relaties				-,095**	-,070*	-,074*	-,071*

Determinanten van horizontale mismatch

Vrije sollicitatie				,038	,035	,026	,016
School				,111***	,093***	,088***	,084***
Vroegere werkgever				,069**	,068**	,067**	,064*
Contact door werkgever				,076**	,073**	,070**	,068**
Ander vindkanaal				,006	,003	,000	,000
Groote onbekend					,027	,027	,023
Minder dan 10 werknemers					,135***	,136***	,141***
10-49 werknemers					,088***	,092***	,094***
50-249 werknemers					,042	,046	,051*
Bouwsector					,068**	,068***	,054**
Groot- en kleinhandel					-,049	-,051*	-,041
Horeca					-,039	-,050*	-,046*
Vervoer en communicatie					-,008	-,015	-,005
Financiële sector					,049*	,052*	,058**
Onr.goed, verhuur, dienst bedr					,030	,029	,026
Openbaar bestuur					,033	,030	,021
Onderwijs					,059**	,058**	,043*
Gezondzorg, maatsch dienst					,229***	,193***	,153***
Gemeenschaps en soc.cult					,082***	,074***	,069***
Overige sectoren					,010	,010	,007
Herfindahl opleiding						,126***	,098***
Herfindahl beroep							,158***
<i>Adjusted R2</i>	<i>.004</i>	<i>.059</i>	<i>.095</i>	<i>.170</i>	<i>.232</i>	<i>.242</i>	<i>.262</i>

Standardized Coefficients - *** = sign. < .001, ** = sign. < .01, * = sign. < .05

Tabel B3 OLS regressie subj. Maatstaf naar onderwijsniveau

<i>HOBUC</i> (N = 1344)	MODEL 1	MODEL 2	MODEL 3	MODEL 4	MODEL 5	MODEL 6	MODEL 7
Man	-,081**	-,073*	-,064*	-,045	,014	,024	,024
Allochtoon	-,007	-,003	-,001	,001	-,003	,000	,001
Overige niet belgen	-,029	-,026	-,022	-,024	-,020	-,021	-,021
Opleiding moeder LSO	,032	,026	,016	,035	,033	,037	,041
Opleiding moeder HSO	,061	,055	,040	,056	,053	,053	,054
Opleiding moeder HO	,064	,056	,041	,065	,058	,063	,063
Opleiding moeder onbekend	,047	,038	,033	,031	,019	,020	,019
Beroep vader onbekend	,031	,036	,041	,036	,016	,012	,011
Vader arbeider	,108**	,108**	,132***	,127***	,101**	,089**	,088**
Vader bediende	,092*	,097**	,105**	,108**	,085*	,082*	,081*
Vader openbare sector	,046	,052	,068	,059	,015	,012	,012
Geen waterval, wel overzitten		-,026	-,016	-,011	-,019	-,014	-,013
Wel waterval, niet overzitten		,040	,035	,016	,004	-,002	,000
Wel waterval, wel overzitten		,027	,032	,043	,030	,030	,030
Inschatting studieresultaten k2		-,013	-,005	,008	,010	,008	,008
Inschatting studieresultaten k3		,007	,025	,036	,027	,026	,026
Inschatting studieresultaten k4		-,027	-,023	-,019	-,025	-,027	-,025
Stage tijdens onderwijs		,028	,017	,012	-,027	-,032	-,030
Werkte als student		-,038	-,038	-,029	-,029	-,022	-,023
Rijbewijs bij verlaten onderwijs		,028	,019	,011	,018	,016	,016
Lid van vereniging		-,040	-,038	-,036	-,043	-,041	-,041
Leiding van vereniging		,014	,021	,010	-,014	-,008	-,010
Vrijwilligerswerk		,030	,022	,013	-,008	-,013	-,013
Samenwonen voor eerste job			,060*	,054*	,041	,048	,046
Kind voor eerste job			,003	,001	-,020	-,024	-,026
Ooit gezocht naar een job			,085**	,089**	,042	,043	,043
Zocht naar deeltijdse baan			-,012	-,024	-,043	-,044	-,041
Geen voorkeur voor regime			-,027	-,032	-,052	-,046	-,048
Zocht naar baan als zelfstandige			,032	,048	,049	,050	,049
Geen voorkeur voor aard			,038	,038	,028	,021	,021
Beter gelijk welk werk: na			-,031	-,031	-,024	-,017	-,017
Beter gelijk welk werk: mo			,050	,063	-,034	-,044	-,043
Soort werk niet belangrijk: na			,033	,030	,035	,035	,035
Soort werk belangrijk: mo			-,069	-,101	,008	,018	,015
Ooit arbeidsmarktinfo op school			,018	,015	,072**	,072**	,074**
Aantal vermelde zoekkanalen			-,227***	-,174***	-,123***	-,113***	-,112***
Zoekduur naar eerste job			-,041	-,014	-,027	-,019	-,019
Interim				-,213***	-,141***	-,145***	-,145***
Advertenties				-,049	-,001	-,001	-,002
Persoonlijke Relaties				-,069	-,045	-,055	-,055
Vrije sollicitatie				,078	,081	,072	,070
School				,056	,065	,064	,064
Vroegere werkgever				,055	,073	,072	,069
Contact door werkgever				,075	,082*	,078	,076

Determinanten van horizontale mismatch

Ander vindkanaal				-,007	,024	,019	,018
Grootte onbekend					-,017	-,021	-,022
Minder dan 10 werknemers					,031	,032	,031
10-49 werknemers					,043	,040	,034
50-249 werknemers					,002	,018	,018
Bouwsector					-,032	-,028	-,028
Groot- en kleinhandel					-,119***	-,122***	-,120***
Horeca					,010	,012	,012
Vervoer en communicatie					,009	,013	,013
Financiële sector					-,011	-,015	-,009
Onr.goed, verhuur, dienst bedr					,052	,035	,039
Openbaar bestuur					,037	,031	,027
Onderwijs					,240***	,209***	,157**
Gezondzorg, maatsch dienst					,229***	,177***	,170***
Gemeenschaps en soc.cult					,084**	,087***	,083**
Overige sectoren					,043	,041	,039
Herfindahl opleiding						,120***	,096**
Herfindahl beroep							,079
<i>Adjusted R2</i>	<i>.008</i>	<i>.011</i>	<i>.055</i>	<i>.122</i>	<i>.196</i>	<i>.206</i>	<i>.208</i>

Standardized Coefficients - *** = sign. < .001, ** = sign. < .01, * = sign. < .05

Tabel B4 OLS regressie subj. Maatstaf naar onderwijsniveau

<i>HOBU 2C (N = 264)</i>	MODEL 1	MODEL 2	MODEL 3	MODEL 4	MODEL 5	MODEL 6	MODEL 7
Man	,119	,114	,104	,092	,090	,094	,094
Allochtoon	,033	,049	,043	,054	,040	,039	,039
Overige niet belgen	,012	,007	-,002	,031	,045	,041	,041
Opleiding moeder LSO	-,088	-,109	-,045	,004	-,068	-,066	-,066
Opleiding moeder HSO	-,040	-,069	,019	,024	-,023	-,024	-,024
Opleiding moeder HO	-,110	-,137	-,019	-,018	-,045	-,048	-,048
Opleiding moeder onbekend	-,048	-,066	-,038	-,067	-,089	-,087	-,087
Beroep vader onbekend	-,067	-,058	-,054	-,025	-,042	-,038	-,038
Vader arbeider	-,175*	-,185*	-,136	-,121	-,161*	-,160*	-,160*
Vader bediende	-,125	-,119	-,044	-,021	-,024	-,026	-,026
Vader openbare sector	-,062	-,083	-,040	-,011	-,051	-,050	-,049
Geen waterval, wel overzitten		-,064	-,055	,010	-,018	-,019	-,019
Wel waterval, niet overzitten		,005	,013	,022	,036	,033	,034
Wel waterval, wel overzitten		-,112	-,131*	-,107	-,084	-,086	-,086
Inschatting studieresultaten k2		-,031	-,047	-,061	-,076	-,078	-,078
Inschatting studieresultaten k3		-,019	-,038	-,107	-,100	-,097	-,097
Inschatting studieresultaten k4		,001	-,013	-,012	,009	,008	,008
Stage tijdens onderwijs		-,009	,030	,065	,057	,061	,061
Werkte als student		-,014	,037	,063	,066	,070	,070
Rijbewijs bij verlaten onderwijs		,167**	,165*	,174**	,177**	,171*	,171*
Lid van vereniging		-,113	-,110	-,130	-,118	-,118	-,118
Leiding van vereniging		-,016	-,035	-,044	-,033	-,031	-,031
Vrijwilligerswerk		,004	-,022	,000	-,016	-,019	-,019
Samenwonen voor eerste job			,049	,074	,065	,067	,067
Kind voor eerste job			,057	,070	,074	,076	,076
Ooit gezocht naar een job			-,024	-,020	-,031	-,034	-,034
Zocht naar deeltijdse baan			-,035	-,044	-,018	-,012	-,013
Geen voorkeur voor regime			-,049	-,038	,022	,021	,021
Zocht naar baan als zelfstandige			,168*	,175*	,139	,127	,127
Geen voorkeur voor aard			,125	,112	,056	,057	,057
Beter gelijk welk werk: na			,068	,100	,102	,100	,100
Beter gelijk welk werk: mo			,177	,200	,154	,154	,154
Soort werk niet belangrijk: na			,017	,022	,034	,034	,034
Soort werk belangrijk: mo			-,208	-,215	-,153	-,154	-,155
Ooit arbeidsmarktinfo op school			,002	-,043	-,007	,000	,000
Aantal vermelde zoekkanalen			-,074	-,042	-,035	-,027	-,027
Zoekduur naar eerste job			-,110	-,112	-,087	-,086	-,086
Interim				-,437**	-,407**	-,407**	-,407**
Advertenties				-,144	-,125	-,125	-,125
Persoonlijke Relaties				-,278	-,296	-,301	-,301
Vrije sollicitatie				-,107	-,132	-,134	-,134
School				-,250	-,266	-,265	-,265
Vroegere werkgever				-,161	-,132	-,135	-,135
Contact door werkgever				-,181	-,182	-,183	-,183

Determinanten van horizontale mismatch

Ander vindkanaal				-,142	-,146	-,150	-,150
Grootte onbekend					,107	,096	,096
Minder dan 10 werknemers					-,042	-,048	-,049
10-49 werknemers					,058	,057	,057
50-249 werknemers					,033	,033	,033
Bouwsector					,037	,040	,040
Groot- en kleinhandel					-,178*	-,181*	-,181*
Horeca					,011	,012	,012
Vervoer en communicatie					-,108	-,106	-,106
Financiële sector					-,004	-,006	-,006
Onr.goed, verhuur, dienst bedr					,063	,059	,059
Openbaar bestuur					-,041	-,042	-,042
Onderwijs					,036	,034	,034
Gezondzorg, maatsch dienst					-,047	-,051	-,051
Gemeenschaps en soc.cult					,024	,024	,024
Overige sectoren					,005	,011	,011
Herfindahl opleiding						,037	,038
Herfindahl beroep							-,001
<i>Adjusted R2</i>	<i>.003</i>	<i>.005</i>	<i>.034</i>	<i>.106</i>	<i>.118</i>	<i>.114</i>	<i>.110</i>

Standardized Coefficients - *** = sign. < .001, ** = sign. < .01, * = sign. < .05

Tabel B5 OLS regressie subj. Maatstaf naar onderwijsniveau

<i>UNIVERSITEIT (N = 615)</i>	MODEL 1	MODEL 2	MODEL 3	MODEL 4	MODEL 5	MODEL 6	MODEL 7
Man	-,014	-,004	-,037	-,046	-,045	-,037	-,036
Allochtoon	-,001	,005	-,008	,004	,010	,015	,010
Overige niet belgen	-,009	-,003	-,012	,007	,017	,015	,015
Opleiding moeder LSO	,034	,050	,046	,043	,039	,046	,044
Opleiding moeder HSO	,012	,034	,044	,046	,023	,046	,044
Opleiding moeder HO	,055	,071	,067	,062	,034	,057	,054
Opleiding moeder onbekend	-,024	-,015	-,004	-,011	-,036	-,025	-,025
Beroep vader onbekend	-,087	-,087	-,041	-,009	,009	,012	,009
Vader arbeider	-,016	-,033	-,018	,007	,011	,016	,014
Vader bediende	-,002	-,021	-,004	,000	,017	,020	,018
Vader openbare sector	-,047	-,065	-,034	-,035	-,018	-,017	-,018
Geen waterval, wel overzitten		-,073	-,075	-,043	-,040	-,040	-,037
Wel waterval, niet overzitten		,073	,060	,061	,048	,043	,040
Inschatting studieresultaten k2		-,079	-,069	-,068	-,056	-,052	-,052
Inschatting studieresultaten k3		-,054	-,023	-,018	-,016	-,018	-,019
Inschatting studieresultaten k4		-,065	-,045	-,033	-,022	-,021	-,020
Stage tijdens onderwijs		,063	,046	,019	-,009	-,027	-,032
Werkte als student		-,038	-,013	-,028	-,014	-,016	-,015
Rijbewijs bij verlaten onderwijs		,015	,015	,001	,020	,027	,025
Lid van vereniging		,059	,087	,076	,086	,069	,068
Leiding van vereniging		-,041	-,023	-,022	-,017	-,017	-,014
Vrijwilligerswerk		,006	,040	,033	,042	,038	,034
Samenwonen voor eerste job			-,022	-,005	-,005	-,005	-,002
Kind voor eerste job			-,052	-,051	-,063	-,071	-,072*
Ooit gezocht naar een job			,034	,051	,024	,028	,028
Zocht naar deeltijdse baan			-,018	-,036	-,063	-,049	-,049
Geen voorkeur voor regime			-,078	-,045	-,068	-,046	-,048
Zocht naar baan als zelfstandige			,057	,041	,069	,039	,034

Determinanten van horizontale mismatch

Geen voorkeur voor aard			,071	,033	,042	,025	,024
Beter gelijk welk werk: na			,042	,065	,066	,057	,057
Beter gelijk welk werk: mo			,011	,009	,010	,020	,024
Soort werk niet belangrijk: na			-,024	-,036	-,031	-,027	-,025
Soort werk belangrijk: mo			,063	,037	,054	,039	,037
Ooit arbeidsmarktinfo op school			,067	,064	,052	,058	,060
Aantal vermelde zoekkanalen			-,294***	-,214***	-,170***	-,148***	-,152**
Zoekduur naar eerste job			-,037	-,049	-,056	-,052	-,055
Interim				-,269***	-,219***	-,212***	-,203***
Advertenties				-,084	-,028	-,027	-,022
Persoonlijke Relaties				-,011	,016	,014	,017
Vrije sollicitatie				,048	,039	,025	,027
School				,069	,056	,044	,048
Vroegere werkgever				,039	,045	,037	,041
Contact door werkgever				,083	,083	,065	,068
Ander vindkanaal				,000	,017	,006	,008
Grootte onbekend					,001	-,016	-,017
Minder dan 10 werknemers					-,062	-,088	-,093*
10-49 werknemers					-,085	-,082	-,078
50-249 werknemers					-,054	-,052	-,049
Bouwsector					-,040	-,041	-,038
Groot- en kleinhandel					-,032	-,069	-,062
Horeca					-,133***	-,131***	-,130***
Vervoer en communicatie					-,094*	-,102*	-,101*
Financiële sector					-,059	-,058	-,052
Onr.goed, verhuur, dienst bedr					-,036	-,063	-,070
Openbaar bestuur					-,045	-,048	-,054
Onderwijs					,131*	,134*	,110
Gezondzorg, maatsch dienst					,119*	,093	,080
Gemeenschaps en soc.cult					,040	,040	,038
Overige sectoren					-,070	-,065	-,066

Determinanten van horizontale mismatch

Herfindahl opleiding						.185***	.164***
Herfindahl beroep							.061
<i>Adjusted R2</i>	-.007	.008	.089	.170	.230	.255	.256

Standardized Coefficients - *** = sign. < .001, ** = sign. < .01, * = sign. < .05

Tabel B6 OLS regressie subj. Maatstaf naar onderwijsniveau

<i>INDUSTRIE (N = 1017)</i>	MODEL 1	MODEL 2	MODEL 3	MODEL 4	MODEL 5	MODEL 6	MODEL 7
Man	,134***	,184***	,150***	,137***	,141***	,145***	,132***
Allochtoon	-,051	-,009	-,006	-,010	-,006	-,004	-,006
Overige niet belgen	,011	,005	,014	,023	,020	,019	,021
Opleiding moeder LSO	,115**	,073	,057	,050	,050	,050	,055
Opleiding moeder HSO	,090*	,057	,039	,040	,041	,041	,045
Opleiding moeder HO	,151***	,065	,047	,051	,045	,048	,048
Opleiding moeder onbekend	,063	,080*	,066	,051	,049	,048	,050
Beroep vader onbekend	-,037	-,003	-,006	,003	,009	,011	-,002
Vader arbeider	-,041	,005	,014	,016	,023	,024	,018
Vader bediende	-,012	-,017	-,006	-,002	,007	,008	-,003
Vader openbare sector	-,022	-,001	,008	,010	,017	,019	,010
Geen waterval, wel overzitten		-,002	-,007	,002	,005	,008	,003
Wel waterval, niet overzitten		-,032	-,038	-,022	-,028	-,028	-,029
Wel waterval, wel overzitten		-,122***	-,107**	-,084*	-,083*	-,082*	-,077*
Inschatting studieresultaten k2		-,082*	-,080*	-,057	-,058	-,056	-,051
Inschatting studieresultaten k3		-,088**	-,090**	-,080*	-,077*	-,075*	-,078*
Inschatting studieresultaten k4		-,116***	-,114***	-,092**	-,092**	-,090***	-,090**
Geen SO		-,172**	-,172*	-,130*	-,159*	-,163*	-,119
6BSO		-,115	-,129*	-,088	-,109	-,116	-,097
7BSO		-,083	-,116	-,084	-,102	-,106	-,092
TSO/KSO		-,165*	-,192**	-,143*	-,170*	-,170*	-,140*
ASO		-,195***	-,203***	-,156***	-,169***	-,164***	-,139***
HOBU 1C		,041	,011	,000	-,008	-,024	-,019
HOBU 2C		,019	,009	-,004	-,005	,001	,016
Stage tijdens onderwijs		,038	,034	,023	,012	,005	,007
Werkte als student		-,039	-,033	-,017	-,016	-,016	-,007
Rijbewijs bij verlaten onderwijs		,050	,043	,029	,028	,028	,031
Lid van vereniging		,019	,009	,006	,001	,003	-,005
Leiding van vereniging		,054	,049	,045	,047	,049	,041
Vrijwilligerswerk		-,022	-,020	-,014	-,020	-,021	-,020
Samenwonen voor eerste job			-,031	-,034	-,037	-,038	-,034
Kind voor eerste job			-,018	-,008	-,004	-,004	-,005
Ooit gezocht naar een job			-,045	-,005	-,005	-,005	-,003
Zocht naar deeltijdse baan			,019	,015	,007	,010	,012
Geen voorkeur voor regime			-,006	,002	,001	,002	,003
Zocht naar baan als zelfstandige			-,060	-,056	-,052	-,053	-,050
Geen voorkeur voor aard			-,024	-,028	-,026	-,026	-,033
Beter gelijk welk werk: na			-,060	-,041	-,044	-,044	-,054
Beter gelijk welk werk: mo			,037	,053	,032	,028	,002
Soort werk niet belangrijk: na			-,038	-,021	-,015	-,016	-,010
Soort werk belangrijk: mo			-,058	-,070	-,052	-,048	-,020

Determinanten van horizontale mismatch

Ooit arbeidsmarktinfo op school			,070*	,063*	,066*	,066*	,072*
Aantal vermelde zoekkanalen			-,144***	-,097**	-,099**	-,098**	-,092**
Zoekduur naar eerste job			-,010	,008	,005	,004	,003
Interim				-,130*	-,136*	-,141*	-,124*
Advertenties				,092*	,077	,075	,083*
Persoonlijke Relaties				-,065	-,070	-,071	-,064
Vrije sollicitatie				,031	,035	,032	,023
School				,111**	,107**	,107**	,105**
Vroegere werkgever				,146***	,137***	,135***	,134***
Contact door werkgever				,129***	,121**	,120**	,125**
Ander vindkanaal				-,002	-,012	-,013	-,013
Grootte onbekend					,019	,021	,021
Minder dan 10 werknemers					,111***	,110***	,105***
10-49 werknemers					,079*	,080	,074*
50-249 werknemers					,038	,039	,043
Herfindahl opleiding						,044	,059
Herfindahl beroep							,141***
<i>Adjusted R2</i>	<i>.035</i>	<i>.139</i>	<i>.167</i>	<i>.242</i>	<i>.251</i>	<i>.252</i>	<i>.269</i>

Standardized Coefficients - *** = sign. < .001, ** = sign. < .01, * = sign. < .05

Tabel B7 OLS regressie subj. Maatstaf naar onderwijsniveau

<i>GRKLHAND (N = 716)</i>	MODEL 1	MODEL 2	MODEL 3	MODEL 4	MODEL 5	MODEL 6	MODEL 7
Man	,062	,054	,032	,031	,046	,052	,040
Allochtoon	,025	,037	,036	,037	,045	,046	,043
Overige niet belgen	-,012	,008	,018	,013	,008	,018	,017
Opleiding moeder LSO	-,051	-,049	-,050	-,043	-,054	-,048	-,050
Opleiding moeder HSO	-,058	-,047	-,048	-,036	-,042	-,031	-,039
Opleiding moeder HO	-,015	-,041	-,064	-,060	-,062	-,046	-,053
Opleiding moeder onbekend	,038	,054	,046	,053	,038	,048	,039
Beroep vader onbekend	-,009	-,008	,028	,019	,023	,023	,022
Vader arbeider	-,010	-,018	,024	,017	,008	,004	,002
Vader bediende	-,049	-,046	-,004	-,010	-,014	-,022	-,020
Vader openbare sector	-,045	-,056	-,009	-,018	-,009	-,020	-,027
Geen waterval, wel overzitten		,013	,010	,020	,026	,031	,019
Wel waterval, niet overzitten		-,045	-,028	-,023	-,021	-,020	-,022
Wel waterval, wel overzitten		-,036	-,027	-,006	-,009	-,005	-,013
Inschatting studieresultaten k2		-,008	-,011	-,011	-,018	-,017	-,007
Inschatting studieresultaten k3		-,046	-,046	-,046	-,051	-,047	-,040
Inschatting studieresultaten k4		-,003	,006	,023	,024	,021	,022
Geen SO		-,106	-,120	-,105	-,115	-,055	-,029
6BSO		-,088	-,113	-,100	-,095	-,062	-,041
7BSO		-,008	-,082	-,065	-,060	,001	,030
TSO/KSO		-,215**	-,255***	-,239**	-,241**	-,160*	-,133
ASO		-,289***	-,283***	-,278***	-,283***	-,208***	-,195***
HOBU 1C		-,093	-,119	-,124*	-,108	-,097	-,081
HOBU 2C		-,068	-,066	-,064	-,047	-,011	-,008
Stage tijdens onderwijs		-,016	-,044	-,060	-,073	-,099*	-,103*
Werkte als student		,030	-,004	-,009	-,014	-,008	-,009
Rijbewijs bij verlaten onderwijs		,113***	,101*	,104**	,110**	,106**	,112**
Lid van vereniging		,010	,003	,004	,005	,003	,008
Leiding van vereniging		,000	,007	-,001	,013	,021	,021
Vrijwilligerswerk		,007	,005	,001	,006	-,009	-,007
Samenwonen voor eerste job			,015	,005	,004	-,003	,004
Kind voor eerste job			-,019	-,031	-,027	-,027	-,034
Ooit gezocht naar een job			-,029	-,013	-,010	-,015	-,019
Zocht naar deeltijdse baan			-,024	-,023	-,023	-,026	-,025
Geen voorkeur voor regime			-,023	-,030	-,036	-,029	-,024
Zocht naar baan als zelfstandige			,045	,039	,028	,029	,031
Geen voorkeur voor aard			-,053	-,056	-,062	-,064	-,064
Beter gelijk welk werk: na			,004	,006	,012	,005	,000
Beter gelijk welk werk: mo			-,308	-,246	-,200	-,234	-,255

Determinanten van horizontale mismatch

Soort werk niet belangrijk: na			-,013	-,026	-,033	-,041	-,039
Soort werk belangrijk: mo			,311	,233	,175	,210	,223
Ooit arbeidsmarktinfo op school			,151***	,128***	,133***	,140***	,144***
Aantal vermelde zoekkanalen			-,189***	-,157***	-,148***	-,133**	-,125**
Zoekduur naar eerste job			-,097*	-,077*	-,077*	-,073	-,075*
Interim				-,232***	-,204***	-,195***	-,186**
Advertenties				-,030	-,022	-,020	-,020
Persoonlijke Relaties				-,171**	-,162*	-,155*	-,157*
Vrije sollicitatie				-,057	-,055	-,051	-,049
School				,051	,058	,060	,056
Vroegere werkgever				,015	,028	,021	,020
Contact door werkgever				,002	,009	-,003	-,011
Ander vindkanaal				-,008	-,003	-,006	-,016
Grootte onbekend					,046	,043	,039
Minder dan 10 werknemers					,212**	,190**	,174*
10-49 werknemers					,087	,084	,077
50-249 werknemers					,040	,037	,030
Herfindahl opleiding						,159***	,126**
Herfindahl beroep							,122***
<i>Adjusted R2</i>	<i>.001</i>	<i>.054</i>	<i>.112</i>	<i>.161</i>	<i>.176</i>	<i>.193</i>	<i>.205</i>

Standardized Coefficients - *** = sign. < .001, ** = sign. < .01, * = sign. < .05

Tabel B8 OLS regressie subj. Maatstaf naar onderwijsniveau

<i>ONR. GOED (N = 617)</i>	MODEL 1	MODEL 2	MODEL 3	MODEL 4	MODEL 5	MODEL 6	MODEL 7
Man	,031	,028	,008	-,018	-,013	-,011	-,014
Allochtoon	,027	,048	,058	,039	,034	,037	,043
Overige niet belgen	-,055	-,031	-,018	-,008	-,013	-,012	-,009
Opleiding moeder LSO	,012	-,020	-,007	-,013	-,016	-,005	-,003
Opleiding moeder HSO	,089	,032	,043	,022	,015	,031	,031
Opleiding moeder HO	,050	,003	,013	,007	-,004	,009	,010
Opleiding moeder onbekend	-,097	-,059	-,074	-,089*	-,093*	-,079	-,075
Beroep vader onbekend	-,153**	-,103*	-,058	-,039	-,048	-,044	-,050
Vader arbeider	-,077	-,015	,000	,001	-,009	-,010	-,013
Vader bediende	,007	,008	,037	,038	,028	,022	,016
Vader openbare sector	-,052	-,066	-,040	-,039	-,049	-,057	-,061
Geen waterval, wel overzitten		-,106**	-,107**	-,082*	-,079*	-,075	-,074
Wel waterval, niet overzitten		-,016	-,013	,013	,017	,006	,005
Wel waterval, wel overzitten		-,071	-,079	-,065	-,062	-,068	-,069
Inschatting studieresultaten k2		-,038	-,008	,014	,018	,013	,008
Inschatting studieresultaten k3		-,024	-,010	,004	,006	,001	,001
Inschatting studieresultaten k4		-,032	-,024	,021	,028	,018	,022
Geen SO		-,172***	-,157**	-,133*	-,141**	-,127*	-,113*
6BSO		-,115**	-,121**	-,110**	-,117**	-,114**	-,100*
7BSO		-,031	-,045	-,005	-,015	-,002	,022
TSO/KSO		-,043	-,018	,035	,027	,053	,077
ASO		-,163***	-,156***	-,140***	-,144***	-,116**	-,100*
HOBU 1C		,137**	,112*	,114*	,107*	,058	,101
HOBU 2C		,090*	,076	,068	,063	,064	,104*
Stage tijdens onderwijs		-,049	-,017	-,037	-,042	-,030	-,039
Werkte als student		-,008	-,006	-,012	-,013	-,008	-,007
Rijbewijs bij verlaten onderwijs		,111**	,096*	,081*	,081*	,074	,071
Lid van vereniging		,003	,034	,031	,033	,038	,031
Leiding van vereniging		,001	,016	,023	,026	,035	,031
Vrijwilligerswerk		,002	,002	,004	,006	,007	,009
Samenwonen voor eerste job			,025	,020	,020	,030	,033
Kind voor eerste job			,009	,009	,005	-,004	,011
Ooit gezocht naar een job			,024	,076	,072	,072	,076
Zocht naar deeltijdse baan			-,062	-,060	-,058	-,048	-,047
Geen voorkeur voor regime			-,091*	-,056	-,055	-,052	-,052
Zocht naar baan als zelfstandige			,139***	,150***	,132***	,103*	,090*
Geen voorkeur voor aard			,083	,077	,066	,055	,053
Beter gelijk welk werk: na			-,062	-,058	-,058	-,053	-,057
Beter gelijk welk werk: mo			,130	,159	,149	,170	,173

Determinanten van horizontale mismatch

Soort werk niet belangrijk: na			,055	,040	,037	,037	,032
Soort werk belangrijk: mo			-,106	-,154	-,146	-,165	-,175
Ooit arbeidsmarktinfo op school			,070	,042	,041	,042	,044
Aantal vermelde zoekkanalen			-,175***	-,132**	-,126**	-,116**	-,118**
Zoekduur naar eerste job			,016	,031	,028	,031	,034
Interim				-,119*	-,118*	-,113	-,119*
Advertenties				,053	,057	,056	,041
Persoonlijke Relaties				,052	,056	,046	,034
Vrije sollicitatie				,112	,119	,110	,090
School				,168**	,178***	,172**	,160**
Vroegere werkgever				,114*	,122*	,126*	,115*
Contact door werkgever				,160**	,169**	,170**	,161**
Ander vindkanaal				,173**	,185***	,175**	,161**
Grootte onbekend					,050	,024	,010
Minder dan 10 werknemers					,071	,058	,046
10-49 werknemers					,083	,076	,076
50-249 werknemers					,009	,008	,009
Herfindahl opleiding						,139**	,119**
Herfindahl beroep							,117**
<i>Adjusted R2</i>	<i>.043</i>	<i>.186</i>	<i>.228</i>	<i>.287</i>	<i>.288</i>	<i>.299</i>	<i>.309</i>

Standardized Coefficients - *** = sign. < .001, ** = sign. < .01, * = sign. < .05

Tabel B9 OLS regressie subj. Maatstaf naar onderwijsniveau

<i>ONDERWIJS (N = 462)</i>	MODEL 1	MODEL 2	MODEL 3	MODEL 4	MODEL 5	MODEL 6	MODEL 7
Man	-,098*	-,043	-,056	-,070	-,066	-,065	-,061
Allochtoon	,049	,040	,062	,074	,075	,075	,073
Overige niet belgen	-,051	-,047	-,046	-,055	-,061	-,062	-,055
Opleiding moeder LSO	,059	,036	,044	,046	,047	,049	,062
Opleiding moeder HSO	,163	,129	,126	,133	,135	,138	,139
Opleiding moeder HO	,183	,179	,169	,173	,170	,173	,172
Opleiding moeder onbekend	-,013	-,049	-,057	-,050	-,048	-,047	-,062
Beroep vader onbekend	,072	,089	,097	,111*	,119*	,119*	,094
Vader arbeider	,106	,124*	,131*	,140*	,142*	,141*	,132*
Vader bediende	,093	,098	,089	,087	,092	,093	,074
Vader openbare sector	,026	,039	,032	,041	,049	,049	,037
Geen waterval, wel overzitten		-,029	-,043	-,049	-,048	-,047	-,027
Wel waterval, niet overzitten		,072	,080	,081	,086	,085	,096
Wel waterval, wel overzitten		-,004	,005	-,004	-,008	-,008	-,003
Inschatting studieresultaten k2		-,004	,025	,023	,022	,021	,011
Inschatting studieresultaten k3		,025	,040	,044	,046	,046	,038
Inschatting studieresultaten k4		-,053	-,059	-,062	-,062	-,061	-,060
Geen SO		-,135**	-,148**	-,134**	-,135**	-,135**	-,130**
6BSO		-,115*	-,130**	-,116*	-,118*	-,118*	-,118*
7BSO		-,041	-,054	-,004	-,002	-,001	,016
TSO/KSO		-,038	-,077	-,045	-,045	-,044	-,031
ASO		-,191***	-,209***	-,212***	-,209***	-,208***	-,204***
HOBU 1C		,146*	,081	,068	,061	,054	,012
HOBU 2C		-,013	-,027	-,038	-,042	-,042	-,043
Stage tijdens onderwijs		-,062	-,029	-,019	-,021	-,021	-,027
Werkte als student		-,052	-,042	-,040	-,040	-,040	-,034
Rijbewijs bij verlaten onderwijs		,007	,006	,003	,000	,000	-,005
Lid van vereniging		-,092	-,045	-,025	-,022	-,021	-,032
Leiding van vereniging		-,021	,019	,044	,049	,049	,037
Vrijwilligerswerk		-,006	,000	-,013	-,013	-,014	-,014
Samenwonen voor eerste job			,036	,035	,032	,033	,031
Kind voor eerste job			-,014	-,009	-,012	-,012	-,013
Ooit gezocht naar een job			-,034	-,039	-,037	-,038	-,028
Zocht naar deeltijdse baan			-,135**	-,130*	-,128*	-,128*	-,110*
Geen voorkeur voor regime			-,009	-,014	-,016	-,015	-,025
Zocht naar baan als zelfstandige			,023	,028	,021	,022	,018
Geen voorkeur voor aard			,041	,033	,035	,032	,046
Beter gelijk welk werk: na			,002	,001	-,003	-,002	,003
Beter gelijk welk werk: mo			-,128	-,066	-,081	-,078	-,060

Determinanten van horizontale mismatch

Soort werk niet belangrijk: na			-,034	-,046	-,048	-,048	-,034
Soort werk belangrijk: mo			,178	,104	,122	,118	,095
Ooit arbeidsmarktinfo op school			,035	,040	,043	,042	,042
Aantal vermelde zoekkanalen			-,165**	-,154**	-,151**	-,149**	-,142*
Zoekduur naar eerste job			,039	,044	,051	,051	,029
Interim				-,144**	-,137**	-,137**	-,133
Advertenties				-,070	-,067	-,066	-,049
Persoonlijke Relaties				-,079	-,074	-,073	-,069
Vrije sollicitatie				-,001	,012	,013	-,002
School				,028	,039	,040	,037
Vroegere werkgever				-,030	-,019	-,019	-,029
Contact door werkgever				,034	,042	,042	,031
Ander vindkanaal				-,033	-,030	-,029	-,027
Grootte onbekend					,068	,067	,051
Minder dan 10 werknemers					-,004	-,008	-,011
10-49 werknemers					,058	,053	,003
50-249 werknemers					,026	,027	-,001
Herfindahl opleiding						,016	-,123
Herfindahl beroep							,248***
<i>Adjusted R2</i>	<i>.014</i>	<i>.087</i>	<i>.113</i>	<i>.128</i>	<i>.125</i>	<i>.123</i>	<i>.144</i>

Standardized Coefficients - *** = sign. < .001, ** = sign. < .01, * = sign. < .05

Tabel B10 OLS regressie subj. Maatstaf naar onderwijsniveau

<i>GEZONDHEID (N = 629)</i>	MODEL 1	MODEL 2	MODEL 3	MODEL 4	MODEL 5	MODEL 6	MODEL 7
Man	-,006	-,004	-,024	-,014	-,013	-,012	-,013
Allochtoon	-,083*	-,051	-,022	-,025	-,023	-,017	-,029
Overige niet belgen	,043	,040	,041	,029	,029	,022	,022
Opleiding moeder LSO	,137*	,051	,054	,051	,052	,051	,052
Opleiding moeder HSO	,202***	,130*	,117	,113	,114	,111	,111
Opleiding moeder HO	,154*	,089	,083	,082	,076	,078	,081
Opleiding moeder onbekend	-,027	-,036	,000	-,011	-,012	-,013	,000
Beroep vader onbekend	-,050	-,019	-,007	-,003	,001	-,016	-,021
Vader arbeider	,068	,090	,093	,093	,090	,064	,064
Vader bediende	,040	,034	,017	,016	,019	,011	,009
Vader openbare sector	-,026	-,043	-,011	-,005	-,001	-,003	,002
Geen waterval, wel overzitten		,045	,032	,027	,022	,033	,032
Wel waterval, niet overzitten		,107*	,062	,047	,043	,049	,045
Wel waterval, wel overzitten		,041	,015	,009	,008	,024	,026
Inschatting studieresultaten k2		,033	,063	,063	,059	,068	,067
Inschatting studieresultaten k3		-,017	,006	,014	,015	,025	,023
Inschatting studieresultaten k4		-,060	-,055	-,059	-,057	-,042	-,045
Geen SO		-,112*	-,058	-,044	-,044	-,051	-,031
6BSO		-,076	-,034	-,009	-,012	-,045	-,020
7BSO		-,034	-,002	,034	,027	,016	,045
TSO/KSO		-,132*	-,103*	-,097	-,098	-,102*	-,083
ASO		,011	,026	,027	,026	,030	,034
HOBU 1C		,004	,010	,021	,015	-,088	-,065
HOBU 2C		-,093*	-,086*	-,048	-,047	-,050	-,050
Stage tijdens onderwijs		-,004	-,013	-,013	-,014	-,036	-,041
Werkte als student		,188***	,145***	,133***	,134***	,131***	,124***
Rijbewijs bij verlaten onderwijs		,071	,028	,014	,013	,002	-,004
Lid van vereniging		,045	,016	,003	,008	-,010	-,019
Leiding van vereniging		,036	,026	,023	,025	,023	,017
Vrijwilligerswerk		-,023	-,017	,001	,000	,009	,003
Samenwonen voor eerste job			,080*	,061	,062	,071*	,060
Kind voor eerste job			-,056	-,050	-,052	-,053	-,054
Ooit gezocht naar een job			-,025	-,042	-,038	-,054	-,055
Zocht naar deeltijdse baan			-,027	-,017	-,020	-,022	-,021
Geen voorkeur voor regime			-,038	-,058	-,059	-,051	-,063
Zocht naar baan als zelfstandige			,073	,067	,072	,067	,060
Geen voorkeur voor aard			,047	,082	,093*	,074	,076
Beter gelijk welk werk: na			,063	,060	,058	,066	,064
Beter gelijk welk werk: mo			-,073	-,050	-,056	-,062	-,068

Determinanten van horizontale mismatch

Soort werk niet belangrijk: na			-,062	-,041	-,043	-,044	-,042
Soort werk belangrijk: mo			,041	,015	,022	,037	,040
Ooit arbeidsmarktinfo op school			,088*	,089*	,091*	,096**	,098**
Aantal vermelde zoekkanalen			-,128**	-,086*	-,076	-,040	-,044
Zoekduur naar eerste job			-,166***	-,159***	-,160***	-,153***	-,160***
Interim				-,216***	-,215***	-,217***	-,214***
Advertenties				-,004	,000	-,012	-,008
Persoonlijke Relaties				,037	,046	,013	,015
Vrije sollicitatie				,144*	,152*	,103	,104
School				,035	,039	,023	,025
Vroegere werkgever				,096	,101	,082	,084
Contact door werkgever				,034	,041	,020	,030
Ander vindkanaal				,057	,064	,038	,038
Grootte onbekend					-,006	-,001	,004
Minder dan 10 werknemers					-,036	-,015	-,003
10-49 werknemers					,032	,053	,064
50-249 werknemers					-,024	-,006	,000
Herfindahl opleiding						,188***	,133*
Herfindahl beroep							,107*
<i>Adjusted R2</i>	<i>.041</i>	<i>.128</i>	<i>.192</i>	<i>.251</i>	<i>.249</i>	<i>.266</i>	<i>.272</i>

Standardized Coefficients - *** = sign. < .001, ** = sign. < .01, * = sign. < .05

Literatuur

- ALLEN, Jim, VAN DER VELDEN, Rolf (2001), Educational mismatches versus skill mismatches: effects on wages, job satisfaction, and on-the-job search, in: *Oxford Economic Papers*, n°3, pp.434-452
- ALLEN, Jim, DE VRIES, Robert (2004), *Determinants of skill mismatches: the role of learning environment, the match between education and job and working experience*, Paper presented at TLM.NET Conference (25-26 November 2004, Royal Academy of Sciences, Amsterdam),
- ALLEN, Jim, VAN DER VELDEN, Rolf (2005), *The Role of Self-Assessment in Measuring Skills*, Paper presented at the Transitions in Youth Workshop 2005, 24p.
- ALLEN, Jim, DE WEERT, Egbert (2007), What Do Educational Mismatche Tell Us About Skill Mismatches? A Cross-country Analysis, in: *European Journal of Education*, vol.42 n°1, pp.59-73
- BEDUWE, Catherine, ESPINASSE, Jean Michel, VINCENS, Jean (2005), *Spécialité de formation, spécialité d'emploi et performance d'insertion: logique de métier versus logique compétence*, Toulouse, Ls Notes du LIRHE n°413, 29 p.
- BINDER, Nicole (2007), *The Effect of Occupational Mismatch on Overqualification*, Universität Freiburg: Lehrstuhl für Empirische Wirtschaftsforschung und Ökonometrie, Discussion Paper n° 01/07, 24 p.
- BOUDARBAT, Brahim, CHERNOFF, Victor (2009), *The Determinants of Education-Job Match among Canadian University Graduates*, Bonn, IZA Discussion Paper n°4513, 29p/
- BRUNELLO, Giorgio, e.a. (eds.) (2007), *Education and Training in Europe*, Oxford University Press
- BRUYERE, Mireille, LEMISTRE, Philippe (2005), Trouver un emploi en rapport avec sa spécialité de formation : une situation rentable ?, in : J.-F. GIRET, e.a. (ed.), *Des formations pour quels emplois ?*, Editions La Découverte, pp.248-260
- BRUYERE, Mireille, LEMISTRE, Philippe (2006), *La spécialité de formation : un 'signal' de compétences spécifiques et générales*, Toulouse, Les Notes du LHIRE n°430, 27 p.
- BUHEL, F. DE GRIP, A. en MERTENS, A. (2003), "Overeducation in Europe. Current Issues in Theory and Policy", Edward Elgar Publishing, Cheltenham.
- CEDEFOP (2010), *The Skill Matching Challenge. Analysing Skill Mismatches and Policy Implications*, Luxembourg, Publications Office of the European Union
- DE GRIP, Andries, BORGHANS, Lex (eds) (2000), *The Overeducated Worker?*, Edward Elgar
- DUNCAN, Greg J, HOFFMAN, Saul D. (1981), The Incidence and Wage Effects of Overeducation, in: *Economics of Education Review*, vol.1 n°1, pp.75-86
- GREEN, Francis, ZHU, Yu (2007), *Overqualification, Job Dissatisfaction and Increasing Dispersion*, Centre of Economic Performance (MHRLdp005, London Scgool of Economics, 24p.

Determinanten van horizontale mismatch

- HARTOG, Joop (2000), Over-education and earnings: where are we, where should we go?, in: *Economics of Education Review*, vol.19, pp.131-147
- HEIJKE, Hans, MATHEEWSSEN, Astrid, WILLEMS, Ed (2003), Clustering Educational Categories in a Heterogeneous Labour Market, in: *Education Economics*, vol.11 n°1, pp.89-108
- HUMBLET, Sofie (2008), “Meten van horizontale mismatch bij jongeren in Vlaanderen”, Antwerpen: Vakgroep Algemene Economie, rapport SSL/OD2/2008.12.
- KALLEBERG, Arne L. (2007), *The Mismatched Worker*, W.W. Norton & Company
- McGUINNESS, Seamus (2006), Overeducation in the labour market, in: *Journal of Economic Surveys*, vol.20 n°3, pp.387-418
- McGUINNESS, Seamus, SLOANE, Peter J. (2009), *Labour Market Mismatch Among UK Graduates: An Analysis Using REFLEX Data*, Bonn, IZA Discussion Paper n°4168, p.49
- ORTIZ, Luis, KUCEL, Aleksander (2008), Do Fields of Study Matter for Over-Education?: The Cases of Spain and Germany, in: *International Journal of Comparative Sociology*, vol.49 n°4-5, pp.305-327
- ROBST, John (2007a), Education and job match: The relatedness of college major and work, in: *Economics of Education Review*, vol.26, pp.397-407
- ROBST, John (2007b), Education, College Major, and Job Match: Gender Differences in Reasons for Mismatch, in: *Education Economics*, vol.15 n°2, pp.159-175
- ROBST, John (2008), Overeducation and College Major: Expanding the Definition of Mismatch between Schooling and Jobs, in: *The Manchester School*, vol.76 n°4, pp.349-368
- SLOANE, Peter (2003), “Much ado About Nothing? What does the Overeducation Literature Really tell us?”, in Buchel, F., de Grip, A. en Mertens, A. (eds.), “*Over-education in Europe. Current Issues in Theory and Policy*”, Edward Elgar Publishing Cheltenham, 11-45.
- STINCHCOMBE, Arthur L. (1990), *Information and Organizations*, University of California Press
- VERHAEST, Dieter, OMEY, Eddy (2006), Discriminating between alternative measures of overeducation, in: *Applied Economics*, vol.38, pp.2113-212
- VERHAEST, Dieter, OMEY, Eddy (2006), Measuring the incidence of over- and under-education, in: *Quality and Quantity*, vol.40 n°5, pp.783-803
- VERHAEST, Dieter, OMEY, Eddy (2009), The determinants of overeducation: different measures, different outcomes?, in: *International Journal of Manpower*, (forthcoming)
- VINCENS, Jean (2005), L'adéquation formation-emploi, in: J.-F. GIRET, e.a. (ed.), *Des formations pour quels emplois ?*, Editions La Découverte, pp.149-162
- WOLBERS, Maarten H.J. (2003), ‘Mismatches tussen opleidingsrichting en beroep onder schoolverlaters in Europa, in : *Mens en Maaschappij*, 78e jrg n°3, pp.218-240